

VIS DAR NĖRA AUŠROS

PASIKALBĖJIMAI APIE GERUS NORUS...

Prieš desimtą dienų Ženevoje pasibaigusi „didžiųjų ketvertuko“ konferencija pasauliui palengvinimo neatnešė. Tai buvo greičiau gudrus ir suktas rusiškojo komunizmo mostas pritariant vakariečių „geriems norams“ dėl taikos įgyvendinimo pasaulyje, kad tuo būdu iš anksto sužinotų kokiais „blizgučiais“ galės užslėpti rusiškojo imperializmo užmačias.

Tokiais „blizgučiais“ pasirodė besą: 1. Europos saugumas ir Vokietija, 2. nusiginklavimas ir 3. santykių vystymasis tarp Vakarų ir Rytų. Kas nuostabiau, kad užbaigiamojo komunikato žodžių pynė nepaprastai graži ir viliojanti: — „Tikslu patikrinti Europos saugumą, atitinkamai gerbiant pavienių tautų neginčijamą teisę patiems apsispręsti ir apsiginti“, — buvo pasikalbėta draugiškai ir širdingai, taip skelbiama spaudoje. Neabejotume tuo draugiškumu, jei nežinotume, kokiais būdais buvo pavergti Pabaltijo kraštai. Žinome gerai, kad ant enkavedistų pistoletų ir raudonarmiečių durtuvų buvo parvežta „Stalino saulė“, nuterijusi ir tebeterijanti mūsų tėvų žemę. Žinome gerai, kaip Kaune Valstybės Teatro rūmuose buvo atliktas „laisvas prisijungimas“ prie Sovietų Sąjungos. Šio „laisvo prisijungimo“ metu „liaudies atstovams“ skirtos kalbos buvo Maskvoje parašytos, o teatro užkulisiuose ir net po prezidiumo stalu slėpėsi ginkluoti bolševikinės kultūros nešėjai enkavedistai. Tad nenuostabu, kad Bulganinas ir jo sėbrai ir dabar nekitaip supranta „laisvo apsisprendimo“ sąvoką. Šia prasme todėl ir Ženevos pasitarimo vaisiai mums neatrodo labai viliojančiai.

Praėjusio numerio skiltyse esame iškėlę abejonių, kad šie Ženevos „ketvertuko“ pasitarimai nepavirstų dar viena nuolaidų konferencija bolševikams. Rimtų davinų, kad taip nėra, neturime, tačiau Anglijos ir Prancūzijos laikysena šiuose pasitarimuose gerokai įtartina, todėl ir abejonės neišnyksta.

... IR NIEKO DAUGIAU.

Iš laikraščių žinome gerai, kad JAV, Anglijos, Prancūzijos ir Sovietų Rusijos valstybės galvos nutarė, kad minėtosios pasikalbėjimų konferencijos užbaigiamajame komunikate suminėtiems klausimams išspręsti ir aptvarkyti vėl SUSIRINKSIA minėtųjų valstybių užsienio reikalų ministrai. Ir dėl tos priežasties negalime manyti, kad Ženevos pasitarimų rezultatai būtų daug žadantieji ir pozityvūs.

Šia proga nenoromis prisimename 1878 metų Berlyno Kongresą, kuriame ano meto „didžiųjų trejetukas“, — susidedantis iš Anglijos ministerio pirmininko Disraelio, Vokietijos kanclerio Bismarcko ir Austro-Vengrijos ministerio pirmininko Andrassy, — sutvarkė carinės Rusijos po ru-

sy-turkų karo kilusias užmačias dominuoti Europą — tuo pačiu visą pasaulį ir išlaikyti pusiausvyrą Europos jėgų pasiskirstyme.

Buvo logiška todėl laukti bent panašių Ženevos pasitarimų vaisių. Likome apvilti ir nenoromis persasi baugi mintis, kad dabarties didžiųjų supratimu taika galėtų būti palaikyta susitarimu tik keturių minėtų valstybių interesams ginti, nebojant bolševikų pavergtų kraštų kančios, ašarų ir kraujo. Kiek vilties teikia dar tik nemažiau skaudi ir traginga Vokietijos padėtis. Šio didžiulio ir Europos jėgų lygsvarai nepaprastai reikšmingo krašto likimas dar neišspręstas. Vokietijos klausimą besprendžiant, be abejonės, turės iškilti daug nesutarimų tarp vakariečių ir Maskvos, o tai duoda vilties, kad ir kitų valstybių, — jų tarpe ir Lietuvos — nepriklausomybių atstatymas bus pajudintas ir mums palankia prasme išspręstas.

RŪGIMAS TEBEVYKSTA

Po Ženevos pasitarimų laukto atoslūgio žymių praktiškai dar nematyti. Tarptautinėje politikoje neaiškiai vis dar stovi Kinijos reikalai. Gana migloti debesy draikosi Pietryčių Azijos padangėje. Formoza, Indokina, Indijos ir Portugalijos nesutarimai dėl portugalų kolonijos Goa — vis tai klausimai, kurie nė vienam didžiųjų neduoda ramaus „pogulio, gerai užkandus“. Iš kitos gi pusės Ženevos konferencijos rezultatai, — menki ar bent tuo tarpu neaiškūs, — ima reikštis vėl gyvomis įvairių valstybių politikų planuojamomis kelionėmis: Adenaueris į Maskvą, „draugai“ maskviečiai ruošiasi į Londoną ir net į JAV. Bendrai politikų maišymasis numatoma pagyvėsiąs įvairiomis kryptimis. Tuo būdu tarptautinės politikos scenoje artimoje ateityje reikia laukti įvairių įvykių.

— a. b. c. —

TOKIA ŽIEMA BŪDAVO MŪSŲ TEVYNEJE LIETUVOJE

LIETUVIŠKOJI VISUOMENĖ SU DŽIAUGSMU SVEIKINA J. E. VYSK. BRIZGĮ IR GARBINGUS SVEČIUS PRELATUS, ATVYKUSIUS APLANKYTI LIETUVIŲ KOLONIJĄ ARGENTINOJE.

DABARTINIŲ AKTUALIŲ SŪKURYJE

Praleidę eilę istorinių įvykių tiek pasaulinės plotmės, tiek svarbių ir pačioje Argentinoje, žengiamo į naują erą. Pasaulinė spanda skelbia, kad po Ženevos konferencijos prasidėsianti nauja era, nots mums, lietuviams, bent dabartinėmis akimis žiūrint, nedaug duoda vilčių, kad greit grįžtume į laisvą Tėvynę. Ateitis parodys, kiek paskutinioji konferencija turėjo reikšmės tarptautinių santykių pagerinime.

Argentinoje taip pat krypstama į

čiantis Argentinos lietuvius, tai augstų svečių atsilankymas iš J. A.

Prel. Jonas Balkūnas

Valstybių, kurie ten turi vadovaujamas roles visam lietuviškam gyvenimui.

Jeigu tarptautiniai santykiai tiesioginiai nepriklauso nuo mūsų, tai paskutiniai, galima sakyti, yra vi-

Prel. Ignas Albavičius

naują erą. Visa eilė reikšmingų pačios Valstybės Galvos pasisakymų, eilė kitų įvykių, liudija, kad šame svetiname krašte taip pat gali atsidaryti naujos perspektyvos ne tik patiemis argentiniečiams, bet taip pat ir mums, lietuviams, kad tik tinkamai mokėtume išnaudoti turimas sąlygas.

Trečias reikšmingas įvykis, lie-

Prel. Vladas Tulaba

siškai mūsų rankose. Jų raida priklausys nuo to, kiek mes pajėgsime pagauti momentų reikalavimus ir pasuksime teigiama linkme.

Eucharistiniame Kongrese, kuris vyko Rio de Janeiro, viso pasaulio lietuviai meldė Augščiausiasį tikros taikos ir ramybės. Mūsų vyskupas J. E. V. BRIZGYS buvo paskirtas „Tylinės Bažnyčios“ vadovu, kas rodo, jog ir svetimieji pradeda atjausti mūsų kančias ir įvertinti mūsų herojišką kovą su bolševizmu. Tai duoda šviesių vilčių. Kad ir daug teks kentėti, bet Lietuvos išlaisvinimo valanda artėja. Mus vis daugiau ir daugiau kas supranta; valstybių vyrai užjaučia ir jau net pasisako už mūsų teisę į nepriklausomą gyvenimą. Mums belieka ir toliau visomis jėgomis skelbti pasauliui mūsų kančias ir reikalauti to, į ką turime teisę: reikalauti laisvės. Skelbti ne tik žodžiu, bet ir visu asmeniu, kad lietuviai turėtų tokį vardą, kokį šiandien turi šveicarai, arba kiekvienas kilnus žmogus.

Argentinos įvykių akivaizdoje turime išnaudoti progą ir reikalauti, kad mūsų teisės taip pat būtų pripažintos. Kiek galime klebenkime, kad Lietuvos okupacijos neteisėtumas būtų pripažintas ir Argentinoje ir sugrąžinta tai, ką praradome per paskutiniuosius metus. Rasime būdų, jeigu tik pakankamai būsime solidarūs ir mokėsime susisiekti tarp savęs prie vieno stalo. Abejingumas visiems dalykams mus pamažu varo į kapus, ypač abejingumas pačioms svarbiausioms vertybėms: lietuviškumui, religingumui, kurios visais laikais buvo mūsų palaikytojos ir stiprintojos ir mūsų didelė jėga. Turime kelti lietuvių kalbos branginimą, lietuviškų papročių vertinimą, o ypač aukoti visą atliekamą laiką, kad mūsų jaunimas rastų mūsų asmenyje ir mūsų kultūrinuose parengimuose ką nors gražaus, žavinčio, kas jį patrauktų mūsų pusėn. Jaunimas nebrangins mums brangių dalykų, jeigu mes patys jų nebranginsime ir nevertinsime, dėl jų neaukosimės.

Įtakingų svečių apsilankymas, kaip J. E. Vyskupo V. Brizgio, pre- (Nukelta į 2 psl.)

CON LA BENDICION PAPAL SE CLAUSURO EL 36º CONGRESO EUCARISTICO

Río de Janeiro, 18. — Mañana por la noche se realizará la apertura oficial del 36 Congreso Eucarístico Internacional con una ceremonia llamada a tener extraordinaria solemnidad. El Legado de Su Santidad, el cardenal Benedetto Masella será recibido en su condición de representante de toda la grey católica del mundo. La primera Misa pontifical se realizará el miércoles por la mañana.

La ciudad ha cobrado aspecto inusitado y se considera que sobrepasan el millón de personas los peregrinos que asisten a la magna asamblea católica. El emisario del Papa recibió a los periodistas, a quienes expresó que el objetivo del Congreso es "promover un mejor entendimiento, paz y hermandad en el mundo". Anunció el cardenal Masella que el próximo domingo, con motivo de la clausura del Congreso, el Sumo Pontífice dirigirá un mensaje a los peregrinos. Respondiendo a preguntas de los cronistas, el purpurado informó que la salud de Pío XII mejora gradualmente.

Nueve cardenales, más de 300 obispos y numerosos religiosos llegados de todo el mundo tuvieron a su cargo hoy los distintos oficios religiosos, que a partir de las siete, tuvieron efecto en los distintos templos y capillas de la ciudad. Asistieron numerosos peregrinos extranjeros: alemanes, italianos, ingleses, croatas, españoles... Durante el resto del día se tomó la confesión a los enfermos.

Río de Janeiro, 19. — Constituyó una elocuente manifestación de fe el acto de la inauguración oficial del 36 Congreso Eucarístico Internacional, realizado esta noche en la Plaza del Congreso, con la asistencia de un millón y medio de fieles. El legado Papal, Cardenal Aloisi Masella, recibió el Santísimo Sacramento en el altar al aire libre erigido en la plaza. La Eucaristía había sido conducida en procesión marítima desde Niterói a través de la Bahía de Guanabara.

La ceremonia

Después de la lectura de la bula papal con el nombramiento del Legado, lo cual se hizo en latín y en portugués, el patriarca de Odesa, monseñor José Da Costa Núñez, pronunció una alocución en su calidad de presidente de los Congresos Eucarísticos Internacionales. A continuación el arzobispo de Río de Janeiro, cardenal Jaime Cámara, habló para representar al representante del Papa, y éste expresó su agradecimiento. El cardenal Masella se arrodilló luego frente al altar mayor, actitud que imitaron, en el lugar que ocupaban las autoridades religiosas y el público en general. Un coro de mil voces cantó la Antífona del Maestro.

El presidente de la República, Joao Café Filho, dirigió un mensaje con motivo de la inauguración del Congreso. Hablando por radio-telefonía dijo que la magna asamblea constituye "una poderosa demostración de la poderosa fe de Brasil".

Río de Janeiro, 20. — Veinte mil peregrinos asistieron esta mañana a una solemne misa pontifical al aire libre, que fue celebrada por el cardenal español Fernando Quiroga y Palacios, arzobispo de Santiago de Compostela.

Esta noche, la vasta plaza iluminada era escena de otro acto impresionante, al celebrarse la primera sesión solemne del Congreso. Un coro infantil entonó cánticos sagrados, y posteriormente el doctor Alceu Amoroso Lima, de Río de Janeiro, pronunció una conferencia.

Río de Janeiro, 21. — Con gran afluencia de fieles prosiguieron los actos del 36 Congreso Eucarístico Internacional. El arzobispo Ignacio Zeade, de Aleppo, ofició una misa pontifical, en rito maronita. Desde muy temprano, antes de comenzar

(Atkelta iš 1 psl.).

latų: J. Balkūno, I. Albavičiaus ir V. Tulabos taip pat nėra bereikšmūs dalykas mūsų kolonijos gyvenimui. Šie asmenys turėtų priduoti mūsų kolonijos veikimui naują impulsą, ypač iškelti Lietuvos Bendruomenės reikšmę, nes pastaroji J. A. Valstybės vaidina didelę rolę. Čia, Argentinoje, ji nesuprasta. Šių svečių, kad ir trumpas apsilankymas, yra mums mielas ir teikia daug naujų viltų, naujo paskatinimo kovoti iki tol, kol bus pasiekta galutinai laimėjimas — mūsų mielos Tėvynės laisvė.

A. Klevelis

las tareas en fábricas y oficinas, millares de mujeres y niñas escucharon misa y recibieron la comunión en la plaza del Congreso. En numerosas iglesias de Río se rezaron Misas para los peregrinos húngaros, polacos, austríacos, ucranianos y lituanos. En las mismas se entonaron cánticos en el idioma de cada uno de los grupos. El cardenal Spellman presidió la conferencia de peregrinos de habla inglesa y se refirió al tema del catolicismo en Brasil. Por la noche realizó una procesión de hombres hasta la plaza del Congreso, para la adoración nocturna del Santísimo. Los actos del día se completaron con la reunión de la acción Católica y la solemne sesión general del Congreso.

Río de Janeiro, 22. — La segunda sesión solemne del 36 Congreso Eucarístico Internacional se realizó ante centenares de miles de personas, dirigidas por el cardenal Antonio Caggiano, obispo de Rosario, Argentina. En el transcurso de la ceremonia se leyeron los mensajes entregados por delegaciones extranjeras finalizando con la bendición con el Santísimo Sacramento, impartida, según el rito maronita.

Otra ceremonia, una de las más imponentes del Congreso, ha sido la procesión de los peregrinos de la "Iglesia del Silencio", de los países dominados por los comunistas, que recorrieron en corporación los templos de la ciudad. Encabezó la columna el obispo lituano VICENTE BRIZGYS que reside actualmente en Estados Unidos.

El cardenal Francis Spellman arzobispo de Nueva York, ofició una misa de medianoche a la que asistieron más de 300.000 militares y empleados públicos brasileños.

Río de Janeiro, 23. — Por la tarde el cardenal Samuel Strich, arzobispo de Chicago, presidió una reunión de obreros católicos que se realizó en el estadio de Maracanã, y que constituyó una expresiva manifestación de fe. Cabe señalar, según informó la policía de Río de Janeiro, que durante las ceremonias del Congreso iniciado el domingo pasado se registró en la capital brasileña el más bajo número de delitos de todos los tiempos.

El cardenal primado de Chile, José María Caro, celebró por la mañana una misa pontifical, en la que comulgaron más de 200.000 niños. Esta ceremonia, dedicada a "la salvación de todo el mundo", ha sido una de las más conmovedoras entre todas las realizadas hasta el presente. Sesenta obispos y quinientos sacerdotes distribuyeron la comunión a 237.890 personas de las cuales el noventa y cinco por ciento eran niños, según se manifestó oficialmente.

Reunión solemne

La tercera reunión solemne fue presidida por el cardenal Carlos de Vasconcelos Mota, arzobispo de San Pablo. La bendición con Su Divina Majestad fue impartida, según el rito bizantino, por monseñor Isidoro Borecky, archi-apostólico para los católicos de rito oriental del Canadá.

Río de Janeiro, 24. — El representante del Papa en el Congreso Eucarístico Internacional oró hoy por la "unión de la Iglesia y la paz del mundo", ante una muchedumbre de 300.000 personas que asistió a la solemne misa pontifical de clausura.

Se hizo un silencio casi absoluto cuando el Legado Pontificio, cardenal Benedetto Aloisi Masella, se arrodilló ante el altar y un locutor oficial anunció por los altavoces la esencia de la oración. Al terminar la solemnidad, los representantes de todas las ramas del gobierno brasileño subieron la escalinata que conduce al altar y dijeron al unísono: "Como representantes legítimos del pueblo venimos a entregarte el destino de nuestra nación".

El presidente Joao Café Filho ascendió después por la escalinata e hizo entrega al cardenal Jaime Cámara de un pergamino, que el arzobispo de Río de Janeiro colocó en el altar. En el pergamino figuraban las palabras de consagración de la nación a Cristo.

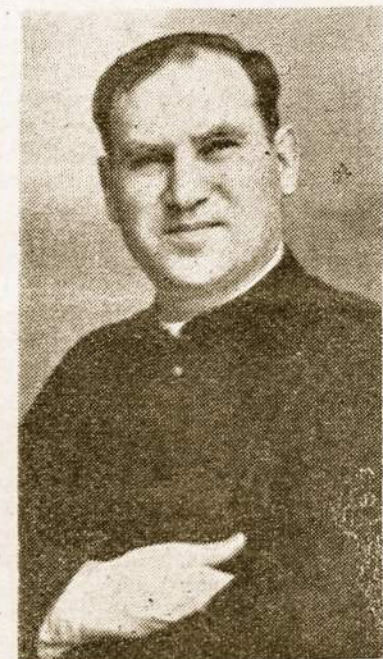
La función religiosa se inició con una procesión de 300 obispos, cada uno de ellos acompañado por dos sacerdotes, que se dirigieron desde la plaza a la tribuna.

El mensaje del Sumo Pontífice, radiodifundido en portugués desde el Vaticano fue seguido por la procesión de clausura del congreso presenciada por casi un millón de personas.

PAVERGTOS LIETUVOS SPAUDA

Visi žino, kiek verta yra bolševikinė spauda. Sovietiniai laikraščiai yra nuobodžiausi visame pasaulyje. Juk ir Lietuvos gyventojai tik prievarta įbrukamas sovietinis laikraštis. Laisva valia niekas jų neskaitytų. Sovietų Sąjunga yra vienintelis kraštas, kur laikraščiai nedaro tokios pažangos, kaip kitur. Atskleisk Vilniaus „Tiesą“, išleistą prieš 10 ar 15 metų. — joje ta pati mišrainė, kaip ir dabar. Ir patys sovietiniai vadaai netiki savosios komunistinės spaudos sėkmingumu, nes, tikromis žiniomis iš Maskvos,

Kun. Jonas Kardauskas, grįždamas iš Tarpt. Eucharistinio Kongreso sustojo aplankyti Argent. lietuvius.

pastaraisiais porą metų Sovietų teritorijoje buvo sustabdyta 1.200 laikraščių. Kasmet vis po 600, arba kasdien užsidarė bemaž du laikraščiai. 1954 m. užsidarė net 700 soviet. laikraščių. Okup. Lietuvoje, kaip žinoma, be tų kelių Vilniaus laikraščių, merdi dar keliolika rajoninių laikraščių. Kai kur vietiniai vykdomieji komitetai tų rajonų laikraščių redaktorius išvarė į laukus žemės ūkio darbų dirbti, dėl to paskiau kilo skandalas. Bet ir tie laikraščiai, kurie Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ar kitur dar tebeina, tik atgromuliuoja, ką spausdina „Pravda“ ar „Tiesa“. Kas Lietuvoje turi radiją, girdi, kaip centro tiems laikraščiams kasdien diktuojami ilgiausi straipsniai. Galėtų uždaryti ir „Tiesą“.

IT propagandos skyrius prieš kiek laiko paskelbė, kad Lietuvoje

leidžiamas lenkų kalba laikraštis „Młodzież Litwy“ yra prastas ir niekam nereikalingas, nes Lietuvoje lenkų ne tiek daug, o ir tie patys gali suprasti lietuviškai. Tokio laikraščio leidimas vien tik komunistinei propagandai nėra reikalingas. Pagaliau ir jis pats, atrodo, skundžiasi ir vos vegetuoja. Š. m. geg. 12 d. buvo gautas patikrinimas, kad „Młodzież Litwy“ buvo š. m. balandžio 13 d. tikrai uždarytas. Jis buvo leidžiamas 4 psl. Redagavo A. Kozunov, spaudė „Sov. Litva“ spaustuvė, redakcijos adresas — Vilnius, Stalino alėja 12. Paskiausiai metu neskelbė nė savo frazomatyti, net ir pagal bolševikinę tvarką turėjo jį labai mažą. Buvo skiriamas lenkiškai skaitančiam jaunimui supažindinti su komunizmu ir „tarybiniais laimėjimais“.

Komunistai kiekviena proga mėgsta pasigirti, kad tik sovietinė sistema tesirūpinanti darbo žmogui, kuris laisvoje šalyje, komunistų vadinamose kapitalistinėmis, esąs išnaudojamas. Šiuo atveju pamikime tik vieną pavyzdį iš pavergtosios Lietuvos, rodantį, jog yra priešingai. Štai vartome Vilniuje leidžiamą „Tiesą“. Jos kiekviena diena spausdinami keturi puslapiai. O kiek dirba redaktorių, jų pavaduotojų, sekretorių ir skyrių vedėjų, gaunančių riebią algą, kur kas didesnę, negu kad uždirba darbo žmogus! Atsiverskite bet kurį vilniškės „Tiesos“ numerį ir žvilgtelėkite į jo ketvirtą puslapį redakcijos telefonus. Štai jie: redaktorių, redaktoriaus pavaduotojai, atsakomasis sekretorius, atsakomojo sekretoriaus pavaduotojas; partijos skyrius, propagandos, vietinės spaudos, tarybinės statybos, žemės ūkio, pramonės, kultūros-mokyklų, informacijos, laišku, korespondentų tinklo, naktinės redakcijos, leidyklos direktoriaus, jo pavaduotojo, buhalterijos ir skelbimų. Jei kiekviena skyriuje te dirbtų tik po vieną žmogų, ir tuo atveju „Tiesos“ personalą sudarytų dvidešimt geras algas gaunančių asmenų.

Lietuvos laisvės metais tokios apimtys laikraštyje te dirbo 3 — 4 asmenys. Tada laikraštis nebuvo prievarta brukamas. Tad komunistai, kalbėdami apie darbo žmonių išnaudojimą kapitalistiniuose kraštuose, meluoja per akis. Laisvoje šalyje, lygiai kaip ir Lietuvoje laisvės metais, laikraščio leidimas ir jo personalo sudarymas buvo glaudžiai susijęs su skaitytųjų tinklu. Sovietuose yra priešingai. Jų laikraščiai prievarta brukami darbo žmogui, kad tuo būdu galėtų iš dirbančiojo daugiau išspausinti pinigų milžiniškam propagandos aparatui apmo-

Lietuvos Religinio Meno Paroda Rio de Janeiro

Río de Janeiro, VII. 18. 36-tojo Eucharistinio Kongreso garbei buvo atidaryta Lietuvos Religinio Meno paroda Tautinėje Meno Mokykloje (Escola Nacional de Bellas Artes). Atidarymas buvo 16 val. Tai bene pirmoji tos rūšies paroda Lotynų Amerikoje.

Parodos salėn atvyko J. E. Vysk. V. Brizgys, kurį pasitiko min. Meieris, kun. Janulionis ir daug kitų garbingų svečių tiek iš lietuvių, tiek vietinių brazilų. Atidarymo iškilmės buvo labai trumpos, bet iškilmingos ir giliai prasmingos. Vysk. V. Brizgys turinčioje kalboje padėkojo brazilų tautai už sveitumą, o savo tautiečiams už darbštumą ir sugebėjimą, kad ir tokiomis priemonėmis, kaip menu, įsigyti gerą vardą ir gražiai atstovauti Lietuvą. Kun. Valiukevičius išvertė vyskupio kalbą į portugalų. Trumpa maldele vyskupas V. Brizgys pašventino Lietuvos vėliavą su šv. Kazimiero paveikslu, kurį paklėso ilga laiką Ludininkė didžiojo Eucharistinio Kongreso Rio de Janeiro. Parodą apžiūrėjo daugybė augstų svečių, jų tarpe prelatai: I. Albavičius, J. Balkūnas iš J. A. V., V. Tulaba iš Romos; kun. Perkumas iš Venėzuolos, kun. Gavėnas iš Italijos, kun. Kardauskas iš Chilės, kun. Sugintas ir kun. A. Juška iš J. A. V. Parodai atminti buvo dalinami Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslėliai. Paroda atvaizduoja Lietuvos kančias, jų pasiekimus laimėjimus. Vietiniai brazilai ir kiti svetimtaliai rodė didelį susidomėjimą pačia Lietuva ir daug prie-

lankumo mums lietuviams. Paroda tęsis iki liepos 28 d. Ją surengė Lietuvos Pasiuntinybė, talkininkaujanti patrijotams lietuviams. Sutvarkė Petras Babickas.

Pasiuntinybėi pavyko surinkti gausų eksponatų skaičių, iš kurių svarbiausi: apie 200 gražiausių kryžių iš įvairių bažnyčių, ypač Vilniaus, įvairios fotografijos, medžio drožiniai ir t. t. Buvo išstatyti taip pat Adomo Trumpio, gyv. Sao Paulo medžio drožiniai ir stovylos, kurių didžiausia (apie 2 m aukštumo) Kristaus Karaliaus paukštomata statula. Minėtas menininkas turi 115 metų amžiaus. Niekas iš jo giminių nemokėjo minėto meno. (Sevastopolii kritus 1855 m. Trumpis jau buvo 15 metų berniukas. Kartą karves beganydamas išgirdo iš augstai balsą skirti savo gyvenimą Dievui garbinti). Šio nuostabaus „dievdirbio“ pavyko gauti Liet. Religinio meno parodai per 20 kūrinių. Organizuojančią paroda buvo patirta daug nuosirdaus, net jaudinančio tautiečių bendradarbiavimo pavyzdžių. Konsulo P. Daudžvardžio žmona atsiunčia gintarinį rožančių iš Chicago, vienas lietuvis iš Švedijos atsiuntė albumą su 17 Lietuvos religinio turinio fotografijų, kurias jis gavo iš pažįstamos danės. Dailininkas-patriarchas Adomas Varnas siunčia keturis būdingiausius vaizdus iš Chicago, jų tarpe Mindaugo vainikavimą. Mindaugo portretą papuoštą brangiais akmenimis, padarė argentinietis dail. Cesar Patrone Buenos Airese, pagal Košubos skulptūrą.

kėti. Dirbantysis sunkiai uždirbto pinigų negali panaudoti tik savo būčiai pagerinti: jis privalo paklusti komunistų partijos direktyvoms ir uždarbio dalį skirti apmokėti sovietinei propagandai.

Tuo tarpu vadinamieji propagandininkai sėdi rankas sudėję prie telefonų ir už tai gauna didelius pinigus. Kadangi vilniškės „Tiesos“ kiekvieno numerio didesnę pusę užpildyta bolševik. ELTOS parūpintais TASSO vertimais, tad „Tiesos“ redakcinis personalas tikrai mažai beturi ką veikti. Bet soviet. sistemoje taip jau yra: joje išnaudotojų ir biurokratijos kur kas daugiau, negu laisvoje šalyje. Taisai platus valdininkijos, pržiūrėtojų, planuotojų ir agitatorių tinklas tenka išlaikyti ne kam kitam, kaip dirbantiesiems kolchozuose ir pramonės įmonėse. Dėl to be reikalo komunistai kalba apie dirbančiųjų išnaudojimą laisvosios šalyje. Yra priešingai: didžiausias dirbančiojo išnaudojimas tėra Sovietuose ir jų pavergtose šalyse.

LIETUVOS ŽURNALISTŲ S-GOS ATSIŠAUKIMAS Į LAISVĄJĄ PASAULIO SPAUDĄ IR POLITIKUS

Lietuvių žurnalistų Sąjungos valdyba kreipėsi į laisvosios spaudos gynėjus angliškai paruostu leidiniu „Are You for Freedom?“, kuriuo laisvojo pasaulio politikus, spaudos žmones, leidėjus ir kitus kvietė padėti suplėšyti tylos geležinę uždangą, kuria norima paskandinti užmaršį visą lietuviškosios spaudos reikalą.

Leidinyje nušviečiama lietuvių spaudos istorija, jos darbo sąlygos carinės Rusijos, Lietuvos nepriklausomybės ir dabartinės sovietinės okupacijos metais. Nepriklausomajai Lietuvių spauda buvo pasiekusi augstą lygį — tada ėjo 157 periodiniai leidiniai, iš jų 19 dienraščių ir 36 savaitraščiai. Tuo būdu bolševikai, okupavę Lietuvą, po poros dienų perėmė visų leidinių kontrolę, ir jų daugumas buvo visiškai uždaryti. Po poros savaitžių nebeliko nė vieno laisvo lietuviško spaudos organo. Tiesa, ir šiuo metu okup. Lietuvoje leidžiama lietuviškai per 90 laikraščių, bet tai tėra tik tiktai partijos ir komunistinės vyriausybės leidiniai, kurie nieko bendro neturi su lietuviais.

Dabartinės lietuvių spaudos padėtis yra nepalyginti sunkesnė, negu buvo prieš 50 metų caro Rusijos rekininkų pačiais didžiaisiais siautėjimo metais.

Teko smarkiai nukęsti ir Lietuvos žurnalistų Sąjungai — apie trečdalis jos narių dingo sovietiniuose kalėjimuose ar Sibire, ir tik trečdaliui pavyko pasprukti į laisvę. Šiuo metu Sąjunga turi 162 aktyvius narius, kurių 56 sudaro senieji žurnalistai dar iš Lietuvos. Visi jie su laisvajame pasaulyje einančiais lietuvių periodiniais spaudiniais kovoja dėl savojo krašto nepriklausomybės atstatymo ir visų žmogiškųjų laisvių grąžinimo. Viena iš tų laisvių sudarė taip pat spaudos laisvė, dėl kurios tarti žodį LŽS valdybos pakviesti ir laisvojo pasaulio spaudos žmonės.

Visi Sao Pauly gyv. menininkai davė savo kūrinių - originalų, o V. Stankaitė - Abraitienė spec. nupiešė Vilniaus Aušros Vartų Madoną.

Lietuvos Religinio Meno parodą praturtinti eksponatais padėjo Min. St. Girdvainis, min. Dr. K. Graužinis, Gen. konsulas Budrys, kons. P. Daudžvardis ir ponis, min. Fr. Meieris, kan. Z. Ignatavičius, inž. K. Audenis, inž. J. Abraitis (nupiešė spec. parodai didžiulį Lietuvos bažnyčių žemėlapi). Ed. Girėys, ir Sao Pauly gyveną: G. Tarasevičienė, K. Požeraitė, dail. Stankaitienė, dail. M. Ivanuskas, dail. Navickas, dail. Dramontas, J. ir N. Antanaičiai, ir kt. Turima dar paveikslų originalų: Jono Rimšos (Boliivija), Vl. Vijeikio (USA), Kristus (išsiuvinėtas šilkiniais siūlais — Elenos Hermanno) ir kt.

Paskirus eksponatus mačiusieji brazilai menininkai vienu balsu taria, kad jie niekad nestitkėjo rasti tiek daug savitumo lietuvių menininkų kūryboje ir tokią plačią kūrybinę apimtį.

Lietuvos Religinio Meno Paroda veiks tik Eucharistinio Kongreso metu, atseit — viena savaitė. Todėl, atsižvelgiant į įdėtą didžiulį darbą ir išlaidas ją organizuojant, manoma gauti specialų kambarį Rio de Janeiro, kuriame bus globojama negrąžintinių eksponatų dalis, kas būtų užuomazga Lietuviško Muziejaus Brazilijoje, kuriame ateity ne būtų sunku gauti daugiau originalų, turint galvoje tą nuosirdumą, kuriuo šią parodą parėmė pasaulio lietuviai.

Pavergtųjų Jungtinių Tautų Posėdis

Birželio 20 d. New Yorke pavergtosios Jungtinės Tautos susirinko 15-ojo savo pilnates posėdžio. Jam pirmininkavo delegacijos pirmininkas Hasan Dosti. Posėdį pradėdant maldą sukalbėjo prel. J. Balkūnas.

Pirmuoju darbotvarkės punktu buvo PJT deklaracija ryšium su Jungtinių Tautų Chartos dešimtmėčio sukaktimi. Deklaracija konstatuoja, kad pavergtosios Europos valstybės savo istorijoje yra perkenčiamos ne vieną svetimųjų agresiją ir kad savo viltis visada dėjo į tarptautinę tvarką, atremtą nepriklausomybės, laisvės, teisėtumo ir demokratinės santvarkos principais. Ir iš Jungtinių Tautų jos laukė tarptautinės tvarkos, o tuo pačiu ir jų laisvės bei nepriklausomybės užtikrinimo. Deja, priešingai jų lūkesčiams, devyni Centro ir Rytų Europos kraštai su savo apie 100 milijonų žmonių negali įsijungti į Jungtinių Tautų Chartos dešimtmėčio minėjimą. Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Rumunija, Vengrija, visos buvusios laisvos ir nepriklausomos valstybės, yra atimtos visos pagrindinės žmogaus ir tautos teisės, Jungtinių Tautų pažadėtas remti ir saugoti.

Deklaracijoje klausimą referavo Čekoslovakijos delegacijos narys dr. F. Hodža. Pasisakė visų delegacijų atstovai. Lietuvos vardu pasisakė M. Brakas, išskeldamas faktus, kad praėjusio dešimtmečio Jungtinių Tautų veikla nepateisino Jungtinių Tautų Chartos principų. Jau pats vienas faktas, pasak Brako, kad Jungtinių Tautų veikloje Lietuva, lygiai Estija bei Latvija, yra aplenkiamos ir nutylimos, rodo, kad Jungtinės Tautos savo veikloje tiesiog užsimerkia prieš tikrovę, kai ji yra nemaloni visiems mums gerai žinoma agresoriui. Toks pataikavimas agresoriui yra flagrantiškas paneigimas Jungtinių Tautų Chartos principų. M. Brakas konkrečiais faktais pavaizdavo, kaip Jungtinės Tautos savo leidiniuose, skirdamos, palyginti, nemažą dėmesio net laukinių bei klajoklių giminių dalykams, šališkai nutyli Baltijos tautų padėtį.

— Lietuvos tauta tebėra gyva ir gyvuos, kaip dar yra gyvuosiu nuo istorijos nepasiekiamų laikų. — kalbėjo Brakas.

— Per savo gyvavimo dešimtmetį, Jungtinės Tautos ir jų teisiniai bei politiniai principai buvo išstatyti bandymui. Jungtinės Tautos nekarta yra suklypusios savo principų kely. Jungtinės Tautos neturi pamiršti, kad principai galioja ir mažuos dalykuos, ir tais atvejais, kai tenka susidurti su paprasta gyvenimo tikrove. Jungtinės Tautos tik tada galės susilaukti dar ne vieno dešimtmečio sukakties, kai jos nuosirdžiai vykdys pagrindinius teisingumo bei tautų laisvės principus, kai jų informacija atitiks tiesą ir kai jos nusikreips nuo netiesos, kuri yra savybinė tik bolševikams, — baigė savo žodį dr. M. Brakas.

JUNGTINIŲ TAUTŲ DEŠIMTMETIS IR BALTJOS VALSTYBĖS

Antruoju šio posėdžio darbotvarkės punktu buvo rezolucija dėl Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybės atstatymo Pavergtosios Jungtinės Tautos:

1. Pakartoja savo pasmerkimą sovietinės agresijos prieš Baltijos valstybes.

2. Aplūnoja į Jungtines Tautas imtis reikiamą žingsnį pagal Jungtinių Tautų Chartos 1 str. 1 p. sovietinės vyriausybės prieš Estiją, Latviją, Lietuvą pavartotos „agresijos veiksams sutramdyti“.

3. Reikalaujama laisvojo pasaulio didžiųjų galybės savo 1942 m. sausio 1 d. Jungtinių Tautų deklaracijoje pareiktus pažadus atstatyti „suverenines teises ir nepriklausomybes tu, kuriems tati agresorės valstybės yra jėga atėmusios...“ ir įgalinti...pasirinkti tokią valdžios formą, kokios jie nori...“ vykdyti pirmųjų totalistinio šamokso ir iš anksto suplanuotos sovietinės agresijos aukų — Baltijos valstybių — atžvilgiu.

Pateikdamas PJT posėdžiui šią rezoluciją priimti, Lietuvos delegacijos pirmininko pareigas einąs dr. Trimakas savo kalboje išryškino Sovietų Sąjungos planingą ruošimą agresijai prieš Baltijos valstybes, išvadogę primindamas, kad sovietų agresorių laukia tos pačios sankcijos, kurias Tarptautinis Karinis Tribunolas po II-ojo Pasaulinio Karo yra pritaikęs agresijai nukaltusiemis nacių vadams.

PJT DEMASKUOJA BOLŠEVIKŲ KESLUS

Trečiuoju šio PJT posėdžio darbų punktu buvo patvirtinimas PJT Bendrųjų Reikalų Komisijos raporto bei rezolucijos Jungtinių Tautų Ekonominėi ir Socialinei Tarybai dėl darbininkų profesinio organizavimo teisų ir pačių profesinių organizacijų padėties Sovietų Sąjungoje ir jos pavergtuose kraštuose. Jungtinių Tautų įstaigoms dėl nuolatinių skundų pradėjus tą tyrimo darbą. Maža to, 1954 m. spalio 22 d. laisvojo pasaulio komunistinių profesinių sąjungų ir Sovietų Sąjungos bei jos pavergtųjų kraštų komunistinių valdžių sudarytų profesinių organizacijų vardu atsirado Jungtinėse Tautose dėl prof. organizacijų teisių varžymo kaikiuriuos, skunde net neįvardintuos, kraštuos. Tai bolševikinis manevras tokiems kontraskundais

Madre de la Misericordia choras, sudėliu pasisekimu koncertavęs Lietuvos Salėje. Choro vadovauja kun. V. Simanskis, MIC.

BRAZILIJOS SPAUDA APIE LIETUVĄ

Rio de Janeiro. Sąryšis su Gedulo Dienos minėjimu daug straipsnių pasirodė Rio ir kitų miestų dienraščiuose. Vokiečių laikraštis „Deutsche Nachrichten“, VI. 22 d. kelių šimtų eilučių straipsnį, „Baltijos likimas“ išspausdino Wilhelm Jung, gyv. Hamburge. Peržvelgęs visa klastingą trijų Pabaltijo valstybių okupacijos istoriją, parašęs tremtinių vargus ir jų kovą dėl okupuotų tėvynių laisvės, autorius sako: „Ypatingai lietuviai turi š. Amerikoj didelių simpatijų. Jų pirmoji banga atvyko į Ameriką 1905 metais. Jie traukėsi nuo caro persekiojimų. Dabartinė banga susiliejo ir įtaka pasiekė nuostabaus garso. Pastarąja Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo dieną Lietuvos vėliava buvo iškelta virš Amerikos Kongreso Rūmų ir Parlamento prezidiumas iškilmingai įteikė tą vėliavą Amerikos Lietuvos Tarybai, kad, kaip jie pasakė, ši vėliava plevėsuotų Lietuvos sostinėje, kai ji bus išvaduota, kaip ženklas Amerikos bičulystės“. Toliau autorius nurodo, kad 300.000 baltų, iš jų 200.000 lietuvių buvo gavę prieglaudą Vokietijoje, kurie vėliau išvyko IRO pagalba į kitus kraštus ir tik 8.000 lietuvių beprasliko. Pačioj pabaigoj autorius pabrėžia, kad Vokietijos vyriausybė jau rugpjūčio mėn. 1951 metų yra pareiškus, kad Lietuva, Latvija ir Estija yra karine jėga okupuotos ir neturi jokio tarptautinio pripažinimo tas smurto aktas, ir šis žinimas Vokietijos vyriausybės taip pat nebus pripažintas.

Tas pats laikraštis VI. 17 d. išspausdino trumpesnį, bet parašo, straipsnį, kuriame itin šiltai aprašo lietuvių dabartinis vargus. „Pabaltijos valstybės buvo užkluptos melagingo ir įžeidžiančio ultimatumo... Sovietai apkaltino 6.000.000 pabaltiečių konspirojant prieš 200.000.000 Rusijos gyventojų... Jau 15 kartų minima šios tragiškos sukaktuvės. Birželio 17 dienos nei krikščioniškos tautos, nes tai gedulo diena, kada prasidėjo kančios ir agonija trijų mažų tautų, kilnių ir garbingų, kurios niekuomet niekam nebuvo našta, ir kurias galima lyginti su darbščiausiomis ir kukliausiomis tautomis. Šias tautas Sovietų Rusija nutarė išnaikinti...“ Autorius pabrėžia, kad jokie persekiojimai nepalaužė šių tautų moralės ir kur jie bebūtų ir kas bebūtų, jie visvien tiki grįžti į išvaduotas tėvynes. Straipsnis baigiamas šiais žodžiais: Laisvo pasaulio tautos! Birželio 17 dieną skirkime susikauptimo minutei ir apmąstymui Pabaltijo tautų teisingos kovos“.

nukreipti Jungtinių Tautų dėmesį nuo darbininkų padėties Sovietų Sąjungoj ir jos pavergtuose kraštuose. Tos pat prasmės turi ir 1954 m. gruodžio 9 d. Varšuvoj susirinkusių daugumoj sovietų valdžios paskirtų valdininkų darbininkų organizacijų vardu papskelbtoji vadinamoji „charta“ apie darbininkų profesinių organizacijų teises.

Šiems sovietų manevrams demaskuoti ir Jungtinių Tautų įstaigoms paskatinti energingiau tirti darbininkų profesinio organizavimo teisų paneigimą Sovietų Sąjungoj ir jos pavergtuose kraštuose ryšium su vykusiais gegužės 16 — birželio 3 d. Ekonominės ir Socialinės Tarybos posėdžiais PJT Bendrųjų Reikalų Komisija ir įteikė Jungtinių Tautų įstaigoms atitinkamą raportą bei rezoluciją, reikalaujama iris tinkamų priemonių profesinių sąjungų teisėms bei laisvėms atstatyti. PJT komisijos žingsniam be diskusijų pritarė.

Kito savo posėdžio Pavergtosios Jungtinės Tautos renkasi liepos mėnesį Strasburge, Europoje.

V. V.

LIETUVIAI K visame Pasaulyje

ELTOS ŽINIOS

BRAZILIJA

Tarptautinis eucharistinis kongresas Brazilijos sostinėje vyko liepos 17 — 25 dienomis. JAV į jį atvyko vysk. V. Brizgys, prel. Ign. Albavičius, prel. J. Balkūnas ir visa eilė kitų pasižymėjusių veikėjų. Lietuvių maldininkų atvyko iš visos eilės valstybių. Lietuvių pamaldos ir konferencijos koncentruojasi šv. Genovaitės bažnyčioje. Tikimasi lietuvių iškilme dalyvausiant apie tūkstantį žmonių. Ta pačia proga bus tariamas lietuvių šalpos, lietuvių išlaikymo ir kitais reikalais, taip pat meldžiamasi už Lietuvos išlaisvinimą bei visų lietuvių vienybę ir susiklausymą. Brazilų spauda iškelia vysk. Brizgį kaip Kenčiančios Bažnyčios atstovą.

Prel. J. Balkūnas iš Brazilijos vėliau vyks į Urugvajų, Argentina, Peru, Čilę, Kolumbiją ir Venecuėlą, kur lankys lietuvių ir susipažins su jų gyvenimu. Į Braziliją yra taip pat atvykęs kun. B. Sugintas, jau nuo 1931 m. padėjo stiprius pagrindus Sao Paulo lietuvių bendruomenės religinei ir tautinei konsolidacijai. Ir dabar JAV turi suorganizuoti 20 būrelių Vasario 16 d. gimnazijos moksleiviams šelpti, 7 — saleziečių lietuviukams (Italijoje) ir 4 — vargo mokykloms. Iš viso 620 žmonių savo nuolatiniėmis aukomis paremia mokslus einantį jaunimą. Jam rūpi, kad būtų išleistas bent 1.000 puslapių gausiai iliustruotas leidinys angliškai apie Lietuvą, jog laisvasis pasaulis galėtų susipažinti su mūsų tautos senumu bei garbingumu, dabartine padėtimi ir kovomis už laisvę. Tai būtų geras paminklas spaudos laisvės atgavimo 50 metų ir tremties 15-os metų sukaktims atžymėti.

ITALIJA

* Romos radio stotis birželi mėn. 15 dieną perdavė Min. S. Lozoraičio pareiškimą dėl Sovietų įsiveržimo į Lietuvą ir pirmų didžiųjų deportavimų sukakties. Pareiškime buvo, be kita ko, pasakyta, kad nors tokie istoriniai įvykiai kaip Sovietų pašalinimas iš jų užvaldytų kraštų, bresta labai lėtai, daug lėčiau negu to trokštą Lietuva ir reikalauja jos interesei. Tačiau lietuvių tauta eina teisingu keliu, išlaikydama širdyje nepriklausomybės idėją ir miralinių pasipriešinimo apsaugodama lietuvių sielą nuo Sovietų pastangą ją pavėžti.

JUNGT. AMER. VALST.

JAV LB pirmoji taryba krašto valdybos pirmininku visais balsais

į kurias suplūdo ir apylinkės gyventojai. Ganytojas pasakė gundžiantį lietuvių pamokslą ir po iškilmių ilgai šnekučiavosi su minia. Mišiu metu giedojimo miesto operos solistai Mažeika ir Citvaras. Jiems talkininkavo 12 operos choro dalyvių. Mišiu metu vienas kunigas perskaitė portugalų kalba maldą už Lietuvą (iš Aušros Vartų Motinos paveiksl., išleisto tremimų sukakties atminti): „Viešpatie, kuris sukūrė tautas ir įkvėpė joms laisvės meilę, maldaujame Tavęs, grąžink mūsų broliams katalikams lietuviams ir jų Tėvynei laisvę. Savo tėviška meile ir globa paguok lietuvius katalikus, bedievių komunistų priverstino darbo stovyklose kenčiančius dėl Tavo švento Vardo garbės ir dėl savo laisvės. Suteik jėgų budelių išdraskytom žeimom. Suteik amžiną šviesą žuvusiems su Išganytojo vardu lūpose. Sventčiausioji Brazilijos Globėja neleisk, kad Vardas Tavo Dieviškojo Sūnaus būtų išguitas iš lietuviškų širdžių ir kad katalikų tikėjimas būtų sugriautas krašte, kuris nuo amžių vadinamas Marijos Žeme. Amen. (300 dienų atlaidų. Pas. Jaime Cardenal Camara, Rio de Janeiro Arkivyskupas)

Tokių Aušros Vartų Motinos paveikslėlių pradžioje buvo išspausdinta 50.000. Dabar, kada jie bus dalinami visose Brazilijos bažnyčiose, o taip pat kariuomenėje bei darbininkų sluogsnuose, spausdinama dar 100.000. Pamaldose dalyvavo Lietuvos min. Meieris, keturi liet. kunigai, liet. kolonija ir Lietuvos draugai. Visa buvo parengta telktinėmis Pasuitinybės, organizacijų ir paskirų patriotų jėgomis.

išrinko St. Barzduką, kuriam pavesta sudaryti valdybą. Valdybą paskiau turės patvirtinti taryba. Garbės teismas išrinkti prel. J. Balkūnas, J. Stiklorius ir A. Saulaitis; revidijos komisijon — prel. I. Albavičius, Dr. J. Bajerčius ir D. Velička. Isteigtas Kultūros Fondas, kuris rūpinsis lėšų telkimu, Kultūros Taryba — visais kultūros reikalais ir lėšų paskirstymu, o švietimo tarybai — atitenka visi švietimo reikalai. Taryba išklausė LOK pirmininko prel. J. Balkūno, sekretoriaus A. Saulaičio, išdininko V. M. Chase, Tautos Fondo pasų ir ženklelių pl. administr. A. Trečio, LOKo kontrolės komisijos pirm. J. Vilkaičio pranešimų, be to, St. Barzduko referato apie LB ateities konkrečius darbus, V. Čižiūno — tautinio ugdymo ir švietimo klausimais ir K. Bielinio — apie piniginius LB reikalus. Iš pranešimų paaiškėjo, kad LOKas suorganizavo 10 apygardų, 60 apylinkių, prie balsavimo urnų per rinkimus atvedė per 7.000 lietuvių, inkorporavo bendruomenę, sudarė įstatus etc. Visi aplinkraščiai, rinkimų duomenys, apyskaitos ir kt. sudėti leidinyje „JAV Lietuvių Bendruomenės knyga“. LOKas turėjo per 3.000 derybų išde. Daugiausia lėšų buvo gavęs iš Waterburio apylinkės.

KANADA

* Trečioji Lietuvių Diena. Š. m. rugsėjo 3 — 5 dienomis Montrealyje, didžiausiame Kanados mieste, ruošama Trečioji Lietuvių Diena, kuri proklamuoja taip pat kaip lietuvių vienybės šventė. Ta pačia proga bus paminėta 50 metų sukaktis nuo lietuvių išsikūrimo Kanadoje. Lietuvių Dienai atžymėti taip pat išleidžiamas metraštis.

* Kanados lietuvių spaudoje šiltai atsiliepiama apie Lietuvos mirusios operos solistą ir buv. radiofono direktorių Juozą Bieliūną, nemažai prisidėjusį prie Lietuvos operos sukūrimo, radiofono ypač muzikines dalies sustiprinimo ir kt.

VOKIETIJA

* VLIKas stebėtoju į ženevą buvo paskyres URT valdytoją Dr. P. Karvelį.

* Plejaden leidykla Paryžiuje leidžia prancūzų k. literatūros leksikoną, kuris duos įvairių tautų literatūrų apžvalgą. Dr. Webbermano tarpininkavimu ir lietuvių pakviesti turėti jame savąjį skyrių, kuris turėtų duoti lietuvių literatūros pagrindinių srovių ir idėjų sintezę, turėtų lietuvių literatūrą jungti su pasauline literatūra, iškelti europinius lietuvių literatūros atžvilgius, duoti pačius svarbiausius lietuvių literatūros vardus bei veikalus, duoti chronologinių įvykių lentelę; veikalų atsiradimo, autorių ir mirimo datas. Darbas turi apimti 9-rius mašinėle rašytus puslapius ir chronologinę lentelę.

VLIKO Inf. Tarnyba šiuo reikalu kreipėsi į prof. A. Maceiną, prašydama, kad jis paruoštų minimąjį darbą. Prof. A. Maceina su tuo sutiko. Ta proga tenka priminti, kad prof. A. Maceina yra parašęs lietuvių literatūros apžvalgą Vienoje išleistame austrų literatūros leksikone „Die Weltliteratur“.

* Carlo Winterio universitetinė leidykla Heidelberge leidžia pasižymėjusio lietuvių E. Frenkelio paruoštą lietuvių etimologinį žodyną, pavadintą „Litauisches Etymologisches Woerterbuch“. Numatoma išleisti 10 sąsiuvinų, sąsiuvinis kaštuos 16,50 DM. Pirmasis sąsiuvinis pasirodys rugsėjo pradžioje. Tai busias pats pirmasis lietuvių etimologinis žodynas iš viso. Jame bus ypač išryškinta lietuvių žodžių giminingumas su kitomis baltų kalbomis, taip pat kultūrinė lenkų, gudų ir vokiečių įsrava. Kai kurie Frenkelio duomenys bus paskelbti pirmą kartą. Nesiribojama tik dabartine rašomąja kalba, bet darbu panaudotos taip pat seniausios lietuvių literatūros ir pačios moderniosios lytys, be to, išryškinti lietuvių kalbos etimologiniai santykiai su slavų ir indogermanų lytimis.

* Skatina nepalikti Vasario 16 d. gimnazijos be stogo. PLB Vokietijos krašto valdyba paskelbė į mūsų tautiečius atsiskaukima, kuriuo kviečia savo auka prisidėti prie Vasario 16 d. gimnazijos, kaip tautos namų, užbaigimo.

J. VENCKUS, S. J.

L U I S P A S T E U R

(Tęsinys iš pr. nr.)

ANTHRAX, CARBUNCO,
MILZBRAND arba SIBIRSKAJA JAZVA

Ūkininkai seniai žinojo vieną baisią ligą, kuri stačiai nušludavo gyvulius nuo ganyklų. Buvo vietos, kurios ypatingai pasirodydavo pavojingos gyvuliams, todėl žmonės vadindavo tas vietas „prakeiktomis pievomis“. Gyvulius pradėdavo šaltis krėsti, kvėpavimas pakrikdavo, pasirodydavo kruvinos išmatos, kraujas pradėdavo eiti per burną ir per nosį. Ir tai įvykdavo taip greitai, kad žmonės negalėdavo nė gydymą pradėti ir jau gyvulys nebegyvas. Pastėpęs gyvulys tuojau išpurpdavo, o belupant kailį, pasirodydavo tirštas juodas kraujas, todėl ir vardas *Carbunco* (anglis). Nuo ligos blūznis atrodydavo kaip juoda košė, ką išreiškia vokiečių žodis *Milzbrand*. Ta liga Rusijoje buvo kaip maras, todėl vadinosi *Sibirskaja Jazva* - Sibiro maras. Pasteuras turėjo atlikti didelį darbą. Jam pasisekė išskirti bakterijas, kurios šiandien vadinasi *Bacillus anthracis* (graikiškai *anthrax* reiškia anglis). Tam jis sugalvojo dirbtiną maistą bakterijoms, kas yra irgi didelis išradimas ir svarbi pažanga. Jau atrodė viskas aišku, bet štai, kiti dirbdami, kad ir be tų bakterijų gyvuliai — dvesia. Negalima susilaikyti nuo įspūdzio, kad Pasteurą lydėjo ypatingą laimės žvaigždė. Jis tuojau susekė, kad norint apkrėsti kralikus, reikia iš *anthrax* gyvulių, padvėsusių, tuojau paimti kraują. Jeigu praeis keletą valandų, jau kitos bakterijos išsivystys, kurias jis pavadino *septicemijomis*. Paliko klausimas, kaip sveiki gyvuliai apsikrečia? Pasteuras savo studijomis ir bandymais priėjo išvados, kad

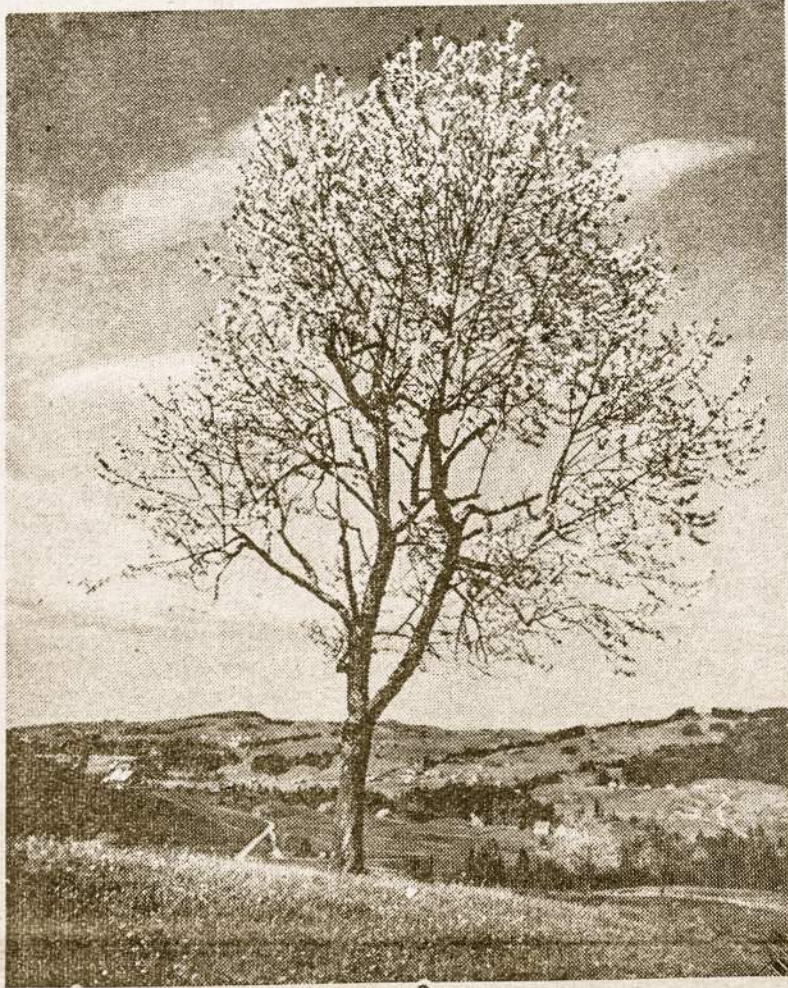
padvėsusių gyvulių bakterijos pavirstančios į sporas, kurios nė jokio panašumo neturinčios su savo tėvais. Sporos yra kaip dulkės, su stipriais apvalkalėliais, kurios atlaiko ir virimo temperatūrą. Kada žmonės padvėsusių gyvulių įkasa į žemę, mano, kad tuo viskas ir pasibaigia. Kur gyvulys liko pakastas, ten susidaro daug sporų. Bet kaip tos sporos išeis viršun? Pasteuras susekė, kad be lietaus, kuris išplauna viršun sporas, ypatingai sliekai, eđa riebią žemę (humus) išneša sporas viršun ir apkrečia pievas. Kitais metais atėję gyvuliai su žole suėda tų sporų, kurios pavirsta į lazduotes. Išvada buvo aiški: nekask nuo *carbunco* padvėsusių gyvulių į žemę, bet sudėgink. Vištos savaiame nesuserga ta liga, bet jeigu patalpinsi vištas, kur yra žema temperatūra, ir jos susirgs. Jeigu vištas panersi į vandenį, kuris turi 25C temperatūros, apkrėstos dvesia po 22 valandų, o jeigu vandens temperatūra yra 30C laipsnių, dvesia po 30 valandų. Pasteuras ne tik surado *carbunco* ligos priežastį, bet taip pat ir vakūną, kuris apsaugoja gyvulius nuo apkrėtimų. Niekas nenorėjo tam tikėti. Pasteuras atliko viešą, dalyvaujant gydytojams, veterinarais ir valdžios atstovams, eksperimentą vienoje vietoje, kuri vadinasi *Pouilly le Fort*. Skiepijo 25 avis, 5 karves, vieną jautį, ir tai darė tris kartus, išvirkdamas nusilpnintas *carbunco* bakterijas. Paskui vėliau įleido virulentiškas bakterijas į vakūnuotus gyvulius ir nevakūnuotus. Pasteuras turėjo tada nemiegotų naktų. Bandymai parodė, kad vakūnuoti gyvuliai atlaikė, ir visi nevakūnuoti gyvuliai padvėsė. Tai buvo didelis pasisekimas ir didelis laimėjimas, ir tuo savo priešų burnas užčiaupė.

V I S T Ū K O L E R A

Mokslškai geriau tiktų vardas *Paukščių šiltinė*. Ta liga suseraga ne tik vištiniai paukščiai, bet ir kiti, pav. karveliai, antys, žąsys ir t. t. Liga yra nepaprastai pavojinga, beveik visados mirtinga. Paukščių temperatūra pakyla, iš snapo bėga putos, paskui vemia, turi diarė. Pakvietė Pasteurą į pagalbą. Pasteuras tuojau įieško mikrobijų, ligos kaltininkų. Jam pasisekė gryną bakterijų kultūrą auginti vištienos sriuboje, buljone. Bakterijų virulencija pasirodė labai didelė. Pakanka truputį pamirkyti duoną į tokią apkrėstą sriubą ir

duoti vištoms, kurios tuojau dvesia. Jūrų kiaulytės nuo tų bakterijų tedvesia, bet gali apkrėsti vištas. Kas galėjo manyti, kad matomai sveikos jūrų kiaulytės gali būti pavojingos vištoms? Kažinkaip netikėtai Pasteuras įleido vištoms bakterijas, kurios ilgainiai pabuvo sename buljone ir vištos nedvėsė. Kodėl sumažėjo virulencija? Bandymai parodė, kad virulencija sumažėja nuo oro, nuo oro deguonies, nuo savo pačių toksinų. Mikrobijo moksliskas vardas yra *Pasteurella avicida*, Pasteurio atrasta 1880 metais. Jis pats sugebėjo pagaminti ir vakūną.

(Bus daugiau)

Su ilgėsiu laukiame pavasario žiedų...

S I Ū L O P A B A L T I J O V A L S -
T Y B I Ū U N I J A

Estijos, Latvijos ir Lietuvos socialdemokratų partijos paskelbė bendrą deklaraciją, kurioje Pabaltijo socialistinių partijų ir profesinių sąjungų vardu pasmerkė bolševikinę jų kraštų okupaciją, juose Sovietų vykdomą tautžudybę ir niekad nesibaigiančius nusikaltimus Žmogaus Teisių Deglaracijai ir Atlanto Chartai. Jos kaip kovojo, taip ir toliau kovos dėl Pabaltijo kraštų išlaisvinimo ir jų, kaip demokratinių nepriklausomų respublikų, atstatymo. Kruvinas Lietuvos, Latvijos ir Estijos likimas ir panašios gyvenimo sąlygos Sovietų vergijoje jas verčia dar glaudžiau bendradarbiauti vieną su kita ir jau dabar sumesti bendruosius apmatus, kaip tas bendradarbiavimas turės vykti visus 3 kraštus išlaisvinus Pabaltijo socialistinės partijos tremyje savo deklaracijoje pažymėjo, kad jos tikisi, jog Europos apjungimas bus vykdomas toliau ir kad apjungtoje Europoje Pabaltijo valstybės užims joms priderančią vietą. Tarp Pabaltijo kraštų bendradarbiavimas turi vykti dar glaudžiau negu dabar. Visos trys socialistinės partijos, pasisakydamos už glaudų Pabaltijo valstybių bendradarbiavimą ateityje ir trijų Pabaltijo valstybių unijos sukūrimą, savo deklaracijoj išdėstė, kaip jų supratimu tas glaudesnis ateities bendradarbiavimas turėtų reikštis, būtent: ekonominis bendradarbiavimas neturėtų pabloginti ekonominės padėties, uniją sudarantieji kraštai turėtų bendrą valiutą, vienodai tvarkomą susisiekimą ir judėjimą, kur nereikėtų jokių vizų; bendra gynybos sistema, bendra ušienio politika, koordinuotai atstovauti Pabaltijo kraštus apjungtos Europos organuose arba platesniuose regioniniuose junginiuose, bendra socialinė įstatymų leidykla ir kiek galint didesnis kitų įstatymų subendrinimas; glaudus Pabaltijo tautų kultūrinis bendradarbiavimas turi vėliau dar daugiau sutvirtinti jų harmoningą sugyvenimą. Pabaltijo kraštų socialistinės partijos, palikdamos ateičiai apspręsti, kiek glaudžiai tas bendradarbiavimas išlaisvintųjų Lietuvos, Latvijos ir Estijos kraštų turėtų reikštis ateityje, kviečia jau dabar, kiek sąlygos leidžia, minimojo bendradarbiavimo siekti.

JONAS GAILIUS

G U N D Y M A I

A p y s a k a

(Tęsinys)

— Su šita nieko nebus, — ji netekėjusi! — komentavo gaudų nešiotojai.

Tuo pačiu buvo tvirtinama, kad Balys Montvydas ne eilinis Don Juanas, o šeimos tvirtovių naikintojas.

Dirbo jis ligoninės raštinėje, tačiau tik dėlto, kad nesėdėtų sudėjęs rankas, nes tėvų, turtingų biznierių, palikimas laiduoja visų jo potroškių realizavimą.

Save Montvydas laikė romantiku, dėlto po tėvo mirties tučtuojau atsikratė įmonės ir gyveno iš procentų. Miesto pakrastyje, prie pušynėlio, nusižiūrėjo prabangišką vilą ir tenai įsikūrė. Jam patarnavo sena tėvų tarnaitė Agota Vaškienė, kurią jis nuo mažens Agotėle vadino.

Už pušynėlio driekėsi sanatorijos pastatai. Direktorius, jo tėvo geras draugas, viena proga paprašė jį padirbėti sanatorijos raštinėje, ir Montvydas nesvyruodamas sutiko.

Balys pakelia akis: Vilkaičių namai skendi tamsoje. Net miegamojo kambario languose tamsu.

„Labai romantiška!“ pagalvoja. „Matyt, patamsėse geriau svajoti. O gal tai ženklas, kad kitiems svečiams šį vakar nebus galima užėiti...“

Priėjęs prie durų, paskambina.

Užėmęs kvapą, laukia Stefanijos žingsnių kaušėjimo. Laukia akimirksnį, paskum vėl paskambina.

Tylu, nieko negirdėti.

„Užsispyrė. Nenori įsileisti. O gal iš tikrųjų negaluoja...“

Grižta į šaligatvį ir apsidairo. O gal pamatys kur, jei bus tyčia laukan išėjusi. Lėtais žingsniais žingsniuoja į vieną ir kitą pusę. Ne, niekur nematyti.

Dar kartą priėjęs paskambina. Vėl nieko.

Tuo tarpu šaligatvyje sustoja tamsus šešėlis. Balys jaučia, kad žiūri į jo pusę.

Nulipa laipteliais žemyn, ir tuojau pažįsta senelį kleboną.

— Ponas Vilkaitis ligoninėje. Be reikalo jieškote.

— Aš pas poniją, kunige klebone.

— Be reikalo. Ir dar tokiu metu.

— Kad dieną negaliu. Dirbu. Žadėjo manęs laukti...

— Žiūrėkite, nepapiktinkite mažutėlių. Kai vyras ne namuos, nederėtų brautis.

— Jūs amžinai su savo prietarais, klebone. Mažutėliai dabar ir už suaugusius gudresni.

— Gudrumas nieko nekenkia. Tačiau reikia ir sąžinės.

Balys pamoja ranka ir, kažką sumurmėjęs, nueina į priešingą pusę. Jis nemėgsta klebono, kuris kur buvęs, kur nebuvo, žiūrėk, ir už sąžinės grybšteli, tarsi ką tai turėdamas mintyje. Kai susiginčiojo su juo pas ligoninės direktorių, taip ir neturi jam širdies. Ir į bažnyčią dėlto retai nueina.

Grižęs į namus, Balys išgeria stiklėlį romo, užsūrūko ir, valandėlę pasibastęs iš kampo į kampą, grybšteli už telefono. Ne, niekas neatsiliepia. Greičiausiai dar negrįžo.

Išgeria antrą stiklėlį. Akimis permata laikraštį, sudrasko pažįstamo laišką.

Ne, jis taip greit nenusileis. Juk iš karto pajuto, kad padarė jai įspūdzio. Net leido jam už rankos paimti. O ji tokia švelni, šilta. Jis vistiek ją susigaus. Sunaikins jos skrupulus, įtikins, kad draugystė galima ir su trečiu asmeniu, o paskum...

Vėl paskambina.

Atpažįsta Stefanijos balsą, tik jis šį kartą daug ramesnis ir kažkokios rimties pilnas.

Tačiau kai jis pasako savo vardą, ragelis staiga skambteli ir nepradėtas pasikalbėjimas nutrūksta.

„Po velnių!“ murmteli Balys ir čiupęs skrybėlę šauna pro duris.

Tačiau eina jau į kitą pusę. Jo galvoje pinasi nauji planai. Vistiek mano taip greit nenusileisti.

— Aldona, padėk! — tik jėgės, pasako. — Pasiprašyk „audiencijos“ pas Stefaniją (tik manęs neminėk!) ir šauname.

— O kodėl ne vienas?

— Neįsileidžia. Ir į telefoną neatsako. Iš proto gali išvaryti!

— Žiūrėk, kokia iš jos šventuolė! O galvoję vistiek velnių šimtas. Bet ar nenorėtum šį vakarą su manimi praleisti? Esu laisva.

Balys priėjęs apkabina Aldoną per liemenį ir pabučiuoja į dažytas lūpas.

— Kitą kart, Aldona! Šį vakar būtinai paimkime aną tvirtovę! — ir vėl pabučiuoja.

— Žinai ką, mielas, gal galėtum truputį paskolinti? Noriu naują suknelę nusipirkti. Mačiau naujausios mados modelį. Be rankovių ir giliais iškirpimais.

— O, tokiai grožybei mielu noru! Tik negaišk ir paskambink!

Aldona įmeta kelis popierėlius į stalčių, pasitaiso bliuskutę ir paima ragelį.

— Žinai, miela Stefanija, taip nuobodžiauju šį vakar, kad nutariau apsilankyti. O ir jums turbūt vienai nusibodo.

— O, labai malonu! Tad laukiu! Paskambinkite du kartus, kad žinočiau.

— Tai jūs ko nors bijote?

— Ne, nebijau, tik čia vienas toks menkai pažįstamas nori gaišinti. Tai iki!

— Iki, Stefanija!

Abu net suploja rankomis ir puola vienas ant ram į glėbį.

— Kad norėtum pas kurią kitą, joku būdu šį vakar neįsileičiau. Bet ją mes turime paklupdyti. Vistiek kokia kaina.

— Tu tik padėk įeiti, o paskum gali atsiprašyti ir eiti savo keliais. Aš vienas susitvarkysiu.

— Bravo, bravo! Puikūs pasiryžimai! Na, tai į darbą.

Susikabinę eina nuošaliomis gatvėmis ir aptaria smulkmenas. Aldona turės pasiteisinti netikėtai jį susitikus, o jis pasakys, kad telefonu norėjęs tik patikrinti, ar ji namuose, ir tuojau, metęs ragelį, išskubėjęs.

(Bus daugiau)

SKAUTŲ SKYRIŲ veda vyr. skltn. Vyt. Namikas.

VIENIŠAS VIGI

(Tėsinys)

Mikliai sudėję žodį po žodžio. Jo turimų žodžių užtekdavo dažniausiai...

Po tokių įvykių Vigi sėsdavo ant dviračio ir stengdavosi nuo tokių vietų...

Vigi buvo labai patenkintas kai pamatė, kad, nežiūrind jo mažo ūgio...

Vienoj iš savo kelionių sutiko tokį tipą, kuris jam pasirodė įtartinas.

Koks gražus stabdis, — prasnypstė pro nosį. Vigi tuoj pastebėjo svetimšalio tarseną.

Taip, — trumpai atsakė ir sukio į Kalvos kelią. Ten turėjo gauti penkiasdešimt frankų iš vieno klubo rėmėjo.

Gerai einasi, a? Jo klatingas žvilgsnis Vigi sukėlė nerimo ir, kai dėjosi pilną batų maišą...

15-kos metų anglų skautė Elizabeth Smith apdovanota Sidabrinu Gyvybės Gelbėjimo Kryžium už išgelbėjimą...

VIII-tai pasaulinės skautų jamboree'ci smarkiai ruošiamasi. Ji įvyks rugpjūčio 28 — 29 d. d. Niagara-on-the-Lake rajone.

Australijoje intensyviai ruošiamasi III-čiai pokarinei Pan-Pacifico jamboree'ei, kuri įvyks netoli Melbourne, Viktorijos provincijoje.

Venecueloje įvyko pirmoji tautinė stovykla, Caracas rajone. Antroji tautinė stovykla numatoma 1945 metais Maracaibo miesto apylinkėse.

1954 m. Cello skautai šventė 42 metų gyvavimo jubilėjų. Šveicarijoje, Kauderstage, skautų tarptautinėje stovyklavietėje ir Alpių kalnų skautų klubų pastangomis, praėjusią vasarą stovyklavo iš 21 pasaulio krašto apie 2000 skautų ir vadų.

A. L. P. P. Sąjungos pirmoji sukaktis.

1955 m. liepos mėn. 31 dieną sueina 1 metai nuo Argentinos Lietuvių Prekybininkų ir Pramonininkų Sąjungos steigiamojo susirinkimo.

Nuo pat pirmųjų dienų Sąjunga susilaukė nuoširdaus pritarimo, susilaukė, tačiau, ir puolimų. Daugelis ją besąlyginiai parėmė, kiti nepagalvėję pastangų ją sugriauti, tiek iš vidaus, tiek iš oro...

Vieni metai yra trumpas laikotarpis. Nežiūrint į tai, jų būtų daug kas išryškėjo. Iki šiol Sąjunga negalėjo pateisinti tų, gal per daug šviesių vilčių, kurias ne vienas iš jų buvo sudėjęs. Antra vertus, nepasisekė jos sužlugdyti tiems, kurie to atkakliai siekė. Sąjunga įgavo svorio lietuviškos visuomenės tarpe ir užmezgė nuoširdžius santykius su senesnėmis mūsų draugijom.

Vieni metai yra trumpas laikotarpis. Nežiūrint į tai, jų būtų daug kas išryškėjo. Iki šiol Sąjunga negalėjo pateisinti tų, gal per daug šviesių vilčių, kurias ne vienas iš jų buvo sudėjęs. Antra vertus, nepasisekė jos sužlugdyti tiems, kurie to atkakliai siekė. Sąjunga įgavo svorio lietuviškos visuomenės tarpe ir užmezgė nuoširdžius santykius su senesnėmis mūsų draugijom.

pajėgs užpildyti tas spragas, kurias vargiai ar pajėgtumėm užkišti nesusiorganizavę ant stiprių medžiaginių pagrindų.

Spartesniam Sąjungos išsiplėtojimui daug kenkia nuosavų patalpų stoka. Be savo centro, neįmanoma palaikyti glaudesnių santykių su nariais ir pradėti įvairių naudingų sumanymų įgyvendinimą.

Baigiant, tenka paminėti, kad Sąjunga iš pat pradžių susilaukė nuoširdžios gerb. Tėvų Marrijonų, o ypatinai LAIKO Redaktoriaus, paramos. Neapseitai buvusių skurtumų, kurie, buvo išlyginti pavyzdingoje lietuviškoje dvasioje ir vien patarnavo draugingų santykių stiprinimui. Negalima taip pat užmiršti buvusios Lietuvių Centro Valdybos palankumo — pirmieji pasitarimai Sąjungos organizavimo reikalais įvyko minėtos draugijos pastogėje. Reikia tikėtis, kad ir ateityje santykiai su Lietuvių Centru pasiliks lygiai nuoširdūs ir draugiški.

Buenos Aires, 1955 V 20 d. Leonardas Sruoga

E. ir V. Pupellai savo 25 metų vedybinio gyvenimo ir jų sūnaus Henriko 20 m. gimtadienio proga su juos tą dieną sveikinusiai artimaisiais.

KELIONĖS PO VILNIŲ ĮSPŪDŽIAI

Washington, D. C. (LAIC) — Maine senatoriui F. G. Payne pasiūlius, balandžio 26 d. Congressional Record priėmė atspausdinti žinomas JAV žurnalistas May Craig įspūdžiai iš kelionės į Sovietų Sąjungą.

Mrs. May Craig į Vilnių atskrido iš Varšuvos dvimotoriu sovietiniu lėktuvu. Kelionės metu buvęs audringas oras, ir lėktuvas turėjęs apie pusę valandos sukli aplink, kol surado aerodromą. Autorė pažymi, jog Vilnius dabar paverstas įėjimo punktu kelionėj į Rusiją, anksčiau priklausė Lietuvai.

Vilniaus orinio susisiekimo stotis esanti sovietų naujai pastatyta ir neblogai įrengta. Daiktų tikrinimas buvęs paviršutiniškas. Tačiau iš pasakojimo galima spėti, jog jie galėjo būti patikrinti ir anksčiau, patiemis tų daiktų savininkams ir nedalyvaujant — visą rankinį bagažą kelsiviams buvo liepta palikti lėktuve, tačiau, kai keleiviai susirinko į muitinę, ten buvo jau atsiradę ir jų daiktai. Kaip Sovietuose įprasta, po багаžo tikrinimo, keleiviai turėjo užpildyti ilgas anketas, kuriose reikėjo pasisakyti, kiek turi pinigų, ar nesiveža kokios spaudos, filmų ir t. t.

Pietūs buvo nekokie. Pradžioje paduoti kavirais ir visiškai su ryžiais buvę geri. Tačiau tolimesni patiekalai buvę prasti — menkos kokybės dešra, pakeiptos bulvės, virti raudoni kopūstai ir ryžiai. Dezertui buvę „compote“ (taip autorė rašo), kur rausvam skystime plūduriavo trys maži gabalėliai obuolio ir mažytė slyva. Kavos nei arbatos nedavę. Keleiviai vyrų

gerė alaus, kuris buvęs įmanomo skonio, tačiau visai „skystas“.

Tiek autorė papasakoja iš trumpo savo sustojo apie Vilnių. Iš kity būdingų dalykų pastebėtina, jog, nežiūrind jos pastangų, amerikietis žurnalistas Varšuvoje negavo progos susitikti su Lenkijos vyriausybės pareigūnais, pasiteisinant, jog tam nėra laiko. O kai iš Varšuvos pašto siuntė į JAV savo straipsnius, ne tik turėjo juos nunešti į pašto ofisą ir ten, atidariusi voką, parodyti, kas jame yra, bet ir susidūrė su neaiškumu, kiek reikia lipinti pašto ženklų, nes tarnautojai, kurie su korespondencija į užsienį beveik neturi reikalo, to dalyko nežinojo. Dėmesio vertos ir komunistų valdomo Lenkijos kainos. Varšuvos aerodrome Craig už nebahtintos kavos puoduką mokėjo 1.75 dol. ekvivalentą, o arbatos — 75 centus.

Antrame savo straipsnyje autorė pasakoja savo įspūdžius iš apsilankymo Lenino ir Stalino mauzoliejuje, kur jos pagrindinis įspūdis, jog, kodavimai su religija, pagrįsta savo buvusių vadų garbinimu, visai panašiu į senovės faraonų ir cezarių garbinimą.

„AMERICA“ PAMINĖJO KAN. A. PETRAITĪ

New York (LAIC) — Vienas žymiausių katalikų laikraščių „America“ 8 m. bal. 23 d. numeris platesniu straipsniu paminėjo neseniai mirusį kan. A. Petraiitį. Kartu išskeldamas, jog velionies pergyventos Červenės žudynės savo baisumu lenktyniuoją su Katyno žudynėmis. Ten sovietai kulkosvaidžiais sušandė daugiau kaip 5.000 lietuvių, latvių, estų, lenkų ir ukrainiečių kalinių tik todėl kad norėjo jais nusikratyti, artėjant vokiečių tankams.

DOVANA LIETUVAI

Daug projektų buvo ir dar dabar yra, ką mes turėtume padovanoti vėl atgausimais laisvę Lietuvai. Vienas konkretus projektas jau vykdomas. Nepriklausomam gyvenimui atsikursimais Lietuvai ruošiamas kraitis — Pasaulio Lietuvių Archyvas. Šis Archyvas, kai tik bus galima, bus pargabentas į Lietuvą. Tad kuris padovanoja kokį nors dalyką šiai įstaigai, tas padovanoja pačiai Lietuvai. Reikia tikėtis, nebūna nė vieno tautiečio, kuris nieko nepadovanotų, nes šioj įstaigoj turi būti surinkta po pasaulį išmėtytų lietuvių veiklos pėdsakai.

Pasaulio Lietuvių Archyvas renka archyvinę, bibliografinę (spaudą) ir muziejinę medžiagą.

Kas norėtų platesnių informacijų gauti, prašoma pranešti savo adresą. Siųsti istorinę medžiagą ir prašyti informacijų šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2601 W. Marquette Rd., Chicago 29, Illinois. PLA Vadovybė

LIETUVYBĖS ISLAIKYMO TARNYBOS PAAIŠKINIMAS

8 m. sausio 1 d. Eltos biuletenio Nr. 1 įdėtame LIT Valdytojo pranešime VLIKui PLA reikalauju buvo pasakyta, kad „šią įstaigą turėtų ateityje perimti mūsų institucijos JAV, nes šios įstaigos ir patarnavimais galės naudotis tik S. Amerikos gyventojai“. Šis pareiškimas sukėlė kai kur klaidingų interpretacijų. Šiuo pranešama, kad LIT Valdytojas savo pranešime turėjo galvoje tik šio meto emigracijos sąlygas, kuriose PLA medžiaga parankiausiai gali pasinaudoti šiaurės Amerikoje gyvenantieji. Tai tačiau ne degraduoja Pasaulio Lietuvių Archyvo į lokalinę įstaigą, nes ji, kaip ir jos pavadinimas rodo, renka apie viso pasaulio lietuvių archyvinę medžiagą, kuri ateityje bus Nepriklausomos Lietuvos valstybės dispozicijoje. Šia proga visi tautiečiai dar sykį prašomi visą turimą archyvui tinkamą medžiagą siųsti PLA dir. V. Liulevičiui, Chicago 29, Ill., 2601 West Marquette Road.

BE PASAULĖŽIURINIŲ SKIRTUMŲ

Buvo asmenų, kurie raštu ir žodžiu rimtai ir pusiai juokais teiravosi: koks likimas tos istorinės medžiagos, kuri atstovauja skirtingą pasaulėžiūrą negu Pasaulio Lietuvių Archyvo vadovybė. Įdomiausia, ar nesunaikinama, ar lygiai saugoma, kaip ir savos ar artimos pasaulėžiūros ir t. t. ir t. t. Besirūpinantiems šiuo klausimu pranešama, kad Pasaulio Lietuvių Archyvas renka ir saugo istorinę medžiagą be pasaulėžiūrinio skirtumo. Čia nevojama kurios pasaulėžiūros asmens ar sambūrio veiklos pėdsakus liudija. Svarbu tik, kad istorinė medžiaga lietuvių ar lietuviškas. Atsiuntusieji istorinės medžiagos gali atvykti ir patikrinti.

Vincas Liulevičius PLA Direktorius

VEDUOKLĖ

Iš Maskvos sugrįžo čekų prezidentas Antonin Zapotocky ir parvežė dovanų savo žmonai veduoklę. Kai žmona pradėjo veduotis veduoklė subyrėjo.

Marija, kodėl tu tokia atsilikusi, — subarė vyras. — Argi nežinai, kad pagal sovietų progresyvinus metodus, reikia tvirtai laikyti veduoklę rankoje, o galvą judinti?!

PASKUTINIS SUNKIAUSIAS

Sustoję prie kailių parduotuvės merginos kalbasi: — Tik įsivaizduok! Vieniems kailiniams pasiūti, tiek daug reikia tu žvėrelių.

Tai niekis. Žvėrelių netrūksta gariose. Žymiai sunkiau pagauti tą paskutinį žvėrį, kuris tuos kailinius nupirktų.

AISKUS REIKALAS

Na, Jonuk, jei aš tau duosiu dolerį ir tu turėsi jį pasidalyti su broliuku, kiek jis gaus? — Dvidešimt centų, dėde.

Nesąmonė, Jonuk. Bet tu visiškai nemoki skaičiuoti.

Moku, dėde, gerai moku, bet mano broliukas juk dar nemoka.

LABAI LENGVA

Rūkyti mesti labai lengva. — Ar tamsta tai sakai iš savo patyrimo? — O taip. Aš jau kokį šimtą kartų esu metęs...

DŽENTELMENAS IR DAMA

Juozukas įtūžusiai muša sesutę. Toji šaukia. Atbėga iš virtuvės mama.

Juozuk, argi taip galima. Joks džentelmenas nemuša damos! — Taip, mamyte, bet jokia dama nekutena džentelmenų.

P A D Ė K A

Panelei ROZEI KATINAITEI ir inž. ANATOLIJUI DIČIUI už paaukotus po \$ 500 naujam pjaninui, be to inž. A. Dičiui už gėlių vainiką nuoširdžiai dėkoja Liet. Parapijos Klebonas

Motina ir žmona

A. A. ANTANINĄ VAITKEVIČIENĘ

palaidojus, Birutei Vaitkevičiutei, V. ir B. Šerkšnams ir K. Vaitkevičiui reiškiamę gilią užuojautą.

Černiauskai ir Galeckai

Mielai motinai ir žmonai A. Vaitkevičienei mirus,

K. VAITKEVIČIUI SU ŠEIMA

nuoširdžią užuojautą reiškia

Matukai

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ ANTANAS MATULAITIS

Ramos Mejia ligoninėje liepos 25 d. mirė Antanas Matulaitis. Palaidotas sekančią dieną Chacarita kapinėse.

* Augustdorfe mirė plaučių tuberkulioze **Liudvikas Petrauskas**, gim. 1922 m. gegužės mėn. 1 d. Žemaičių Kalvarijoje. Palaidotas š. m. gegužės mėn. 19 d. Augustdorfe prie Detmoldo.

LANUS OESTE

SUSIVIENIJIMIEČIAI VEIKIA

Š. m. liepos 23 d. Susivienijimas Lietuvių Argentinoje turėjo metinę šventę. Šventė buvo nuosavoje patalpose, av. San Martin 3175, Lanus Oeste su oficialiaja ir menine dalimis.

Draugijos pirmininkas V. Simoliūnas atidarymo žodžiu trumpai nušvietė susivienijimiečių nueitą kelią, iškviesdamas eilę garbingų žmonių tarti sveikinimo žodį. Svečių buvo net iš Berisso lietuvių kolonijos: „Mindaugo“ ir „Nemuno“ draugijos, beto Lietuvių Centras iš Villa Lugano ir kt.

Meninėje dalyje suvaidintas frag-

„LAIKO“ SPAUSTUVĖ

pigiai ir meniškai atspaudžia vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinus pakvietimus, Pirmos Komunijos paveikslėlius, įvairius komercinius blankus ir atlieka kitus spaudos darbus.

Kreiptis:

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires. T.E. 20-9027

ČIUZINIŲ IR UZUOLAUDŲ DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ

Parduodam medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prieinamos

Sav. Antanas Šalčiūnas
Juan B. Alberdi 925-31.
T. E. 60-2784.

SVARBESNIEJI ADRESAI

Lietuvos Pasiuntinybės adresas: Rambla Rep. de Chile 1606 esq. Larrañaga, Montevideo, Rep. C. del Uruguay.

* Montevideo Liet. Kat.

RADIO PUSVALANDIS

yra kiekvieną sekmadienį 8,30 val. ryto radio Solis bangomis (CX 44).

ELEKTRICISTAS

* PRECYZINĖ ELEKTROS TEHNIKA

REMONTUOJAMA:

* ŠALDYTUVAI - HELADEROS,

* RAŠOMOSIOS,

* SKAIČIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir

* VENTILIATORIAI.

Mėnesinis mokestis

DARBAS GARANTUOJAMAS

B. ASAKA

Dirbtuvė-taller: Butas: MEXICO 766 MEXICO 950
T. E. 38 - 2950

Imprenta de "LAIKAS"
Mendoza 2280 * Avellaneda

kius su visomis lietuviškomis organizacijomis ir dirbtų kultūrinį lietuvišką darbą.

LVALVALLOL

JAU SVEIKSTA

A. L. B-nės Temp. Apylinkės sekretorius p. **Benitas Platakis** buvo susirgęs gripu. Pradėjus dirbti fabriko gydytojas vėl grąžino į namus ir patarė visai pasveikti ir tuomet grįžti į nuolatinį darbą. K.

PASVEIKO

Mūsų „Laiko“ skaitytojas liet. Antanas **Dudėnas** buvo smarkiai susirgęs, bet daktaro ir šeimos priežiūroje pasveiko ir vėl grįžo į savo darbą. K.

PRANEŠIMAS

Pranešama skaitytojų dėmesiui, kad aprašant a. a. **Jurgio Gervės** gyvenimą nebuvo pažymėta, jog iš jo palikimo yra apmokėta „Laiko“ nekrologo išlaidoms 100 pezų. Apmokėjo V. Normantas.

BERISSO

J. E. VYSK. V. BRIZGYS
BERISSE

Pranešama, kad rugpjūčio 6 d. 18 val. vakaro „Mindaugo“ dr-jos patalpose rengiamas svečių priėmimas - arbatėlė. Norintieji dalyvauti iš anksto kreipkitės į dr-jos raštinę, Napoles 4269, Berisso.

SUKURĖ GRAŽIĄ LIETUVISKĄ ŠEIMĄ

Birželio 25 d. vietinėje Berisso bažnyčioje **Aldona Semenaitė** ir inž. **Jonas Ramanauskas** sukūrė gražią lietuvišką šeimą. Stebėjosi vietos klebonas tokiu gausiu svečių atsilankymu į sutuoktuves. Religi-

LIETUVISKAS PENSIJONAS

c. 19, nr. 854, Miramar, F. C. G. R., netoli plažo, atidarytas visus metus. Nuo kovo 10 d. iki gruodžio 15 d. papiginta kaina.

Savininkas

JUOZAS VASILIAUSKAS

moderniškų Baldų ir Sotų

FABRIKAS

E. JUOZAS LISAUŠKAS

Garibaldi 752

(Dvi kvadros nuo Igoninės)

Quilmes, F.C.N.G.R.

MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ
MINKSTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.

ATLIEKAMI ĮVAIRŲS STALIAUS
DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso

T. E. 652 Tablada 0110

INŽ. ANATOLIUS DIČIUS

Catamarca 126

Quilmes FCNGR

FABRIKAMS IR GYVENAMIEMS NAMAMS

Paruošia planus ir vykdo įrengimo darbus.

- * CENTRALINIS AŠILDYMAS (garo, vandens ar oro),
- * SANITARINIAI ĮRENGIMAI, VANDENS SIURBLIAI,
- * SKYSTOJO KURO IR GAZO DEGINTUVŲ INSTALACIJOS
- * VENTILIACIJA BEI DULKIŲ IŠTRAUKIMO SISTEMOS.

LIETUVIAMS 20% NUOLAIDA

su moderniu — elektrišku kopmlektu, fotografuojant sužiedotuves, vestuves, krikštynas, gimtadienius ir parengimus. Organizacijų veiklos nuotraukos spaudai — Veltui. Visi foto darbai ir filmų pardavimas.

L. Kančausko FOTO „REPORTER“,

c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią)

T. E. 20-9027 nuo 16 iki 20 val.

ALBERTO E. TIMINSKAS

COCHERIA „MITRE“

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro ke-
liones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius ves-
tuvėms ir krikštams.

B. Rivadavia 718

T. E. 22 - 2045

Piñeyro

Arg. Liet. B-nė, Hurlingham Apylinkė rengia rugsėjo

8-sios minėjimų,

kuris įvyks š. m. rugsėjo mėn. 11 d., 12 val. El Palomar.

ŠVENTĖS PROGRAMA:

1. 12 val. Šv. Mišios El Palomar parapijos bažnyčioje. Per pamaldas giedos vyrų kvartetas. Po pamaldų Argent. ir Lietuvos vėliavų pašventinimas.
2. 14 val. Iškilmingas šventės Aktas **Club Atletico** patalpose, (El Palomar, Marconi ir Galan gatvių sankryžoje, 3 kv. nuo gelež. stoties).
3. Meninė dalis, kurią išpildys kviesti ir vietos menininkai ir šeštadieninės mokyklos mokiniai.
4. Užkandžiai — Vermutas.
5. Pasilinksminimas — šokiai. Veiks pigus ir turtingas bufetas. Labai patogus susisiekimas. — Iš Bs. Aires San Martin geležinkelio iki El Palomar. Iš Cacaritos, San Martin geležinkelio ir col. 141. Iš Liniers — col. 182

Hurl. Apyl. Valdyba

nes apeigas atliko kun. dr. K. Černiauskas. Vaisės įvyko p. Bolokes salėje. Kultūringi lietuviški papročiai žavėjo ne tik pačius lietuvius, bet ir vietinius. Aldonos tėveliai Anelė Pulnauškaitė ir Juozas Šimėnai yra pavyzdingi lietuviai. Aldona buvo pirmoji dukterė. Jau jaunystėje rodė didelių gabumų. Pradžios mokykloje visose Argentinos tautos šventėse buvo prašoma deklamuoti ir vaidinti, kurią ne tik publika sutikdavo karštais pljimai, bet taip pat ne vieną kartą ir pats Bs. Aires provincijos gubernatoriaus pakėlęs ant rankų pabučiuodavo.

Lietuviškame veikime taip pat minėta šeima dažnai reikšdavosi. Visą laiką Aldonos tėvelis priklausė „Mindaugo“ draugijai, o Aldona buvo virtusi nuolatine „Mindaugo“ dr-jos meno žvaigžde. Šoko tautinius šokius, deklamuodavo, vaidindavo. Baigusi mokytojos mkslą ir dar tęstama studijas teisių fa-

PARSIDUODA

Kavinė, baras ir salė
"Confiteria Albertito"
Kordoboje prie 9 kelio, 10 kvadrų nuo Kordobos vartų (Arco de Cordoba)

kultete įgijo simpatijų ir mokslo žmonių tarpe. Net ir tada lankydavosi lietuviškuose parengimuose, daug yra padėjusi teisme ir pilietybės gavimo klausimuose. Berisicėiai, džiaugdamiesi Aldonos laime, kartu liūdi, kad neteko savo kolonijoje vertos pagarbos ir ilgesio tautietės. Linkime jai daug laimės šeimyniniame gyvenime!

Jos Pažįstamas

PAJIESKOJIMAI

Artimųjų pajieškomi Adelė ar Izabelė Sakalauskaitė, apie 26 — 28 m. amžiaus ir Preibių šeima, visi gyvenę Kassel-Mattenberg stovykloje.

Labai svarbiu reikalu pajieškomas dr. med. K. Balukevičius, gimęs maždaug 1921 m., gyvenęs Alytuje.

Labai svarbiu reikalu pajieškomas Kazimieras Matulevičius, maždaug 27 — 30 mt. amžiaus, kilęs iš Santakos kaimo, Marijampolės ap.

Pajieškomi ar žinantieji jų adresus prašomi kreiptis į PLB Vokietijos Krašto Valdybą adresu: Litauisches Zentralkomitee, (17a) Weinheim/Bergstr., Postfach 233, Germany.

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS

JUANA DAILYDĖ, vedėja

SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435
Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

SIUVIMO AKADEMIJA

Profesora ONA BALNAITYTĖ
c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud.
SINGER SISTEMA
Trečia pamoką pasisūsi savo drabužį.

BERISSO LIETUVIŲ UŽEIGA

VALGYKLA - RESTORANAS
Sav. Br. Baltušis ir Alf.
Žumbakis
c. Nueva York 4708, Berisso.

*** OPTIKAS V. RASIŪNAS:** Gral. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

*** MINKSTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ**
Sav. Mikėlonis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

V. RAMANAUSKAS
RADIO TEHNIKAS
mokslus baigęs JAV.bėse.

Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui.

POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64 - 4154

MAX GRIGA
RADIO TEHNIKAS

Daro ir taiso radio aparatus. Paima ir pristato į namus pagal susitarimą, c. Japón 1687, Cerro, Montevideo.

LAIKRODŽIUS, ŽIEDUS IR KITOKIAS BRANGENYBES

taisu ir parduoda naujus.
NIKODEMAS LEIPUS
Cangallo 192, Temperley,
T. E. 243-4702

* **MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY“.** Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus aptarnavimas. Pragyvenimas dienai tik \$ 19. —

* **CONDOR HOTEL, Villa Rumipal,** frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Cordoba) Sav. Paulauskas ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik \$ 19.

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* **ALF. DEGULIO ir K. PAULAUSKO** lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimninkai.

* „ZEMAITIJA“, Islas del Idicuy. Sav. J. ir A. Burokai.

Mr. V. Lisauskas
31 Narwood Ave
Brooklyn 8, N. Y. U.S.A.

Iškilmingi pietūs J. E. Vysk. V. BRIZGIO ir Prelatų garbei.

Susipažinimo pietūs su garbingais svečiais įvyks š. m. rugpjūčio 7 d., sekmadienį, 13 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda.

VAIŠIŲ METU KALBĖS JO EKSCLENCIJA

ir kiti svečiai aktualiais šių dienų klausimais, o mūsų Argentinos lietuviškoji kolonija, sveikindama garbingus svečius, išpildys trumpą meninę programą.

Pietus ruošia Aušros Vartų lietuvių parapija.

Bilietus į vaišes įsigykime iš anksto; gaunami Aušros Vartų liet. parapijoje, Mendoza 2280, Avell., T. E. 20-9027.

Kviečiami visi savo atsilankymu pagerbti mums brangius svečius!

J. E. VYSKUPAS V. BRIZGYS LAIKYS IŠKILMINGAS MIŠIAS

Sekmadienį, rugpjūčio 7 d. 10,30 val. J. E. Vysk. Vincentas Brizgys Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje laikys iškilmingas šv. Mišias, asistuojant garbingiems svečiams - prelatams. Tuoj po iškilmingų šv. Mišių bus suteiktas sutvirtinimo sakramentas ir pritaikintas pamokslas, kurį sakys pats Ekscelecija V. Brizgys. Po sutvirtinimo sakramento bus iškilmingi pietūs Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda J. E. Vysk. Vincento Brizgio ir Prelatų garbei.

Visi kviečiami kuo daugiau dalyvauti tiek pamaldose, tiek salėje. Išgirsime svečius kalbant aktualiausiai šių dienų mus lietuvius liečiančiais klausimais.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ ARGENTINOJE RUOŠIA PARGERBIMĄ

Ketvirtadienį, rugpjūčio 4 d. Lietuvių Bendruomenė Argentinoje „La Estancia“ valgykloje, Entre Rios 746, Bs. Aires ruošia Lietuvių Bendruomenės J. A. V. Garbės Pirmininkui Prel. Jonui Balkūnui ir kitiems garbingiems svečiams pagerbimą. Dalyvaus Bendruomenės Centro Valdyba ir Taryba bei lietuviškų organizacijų atstovai. Tą pačią dieną Aušros Vartų liet. par. patalpose bus svarbus Prelato J. Balkūno pranešimas Bendruomenės Tarybos ir Centro valdybos nariams.

APLANKĖ AUŠROS VARTŲ LIETUVIŲ PARAPIJĄ

Grįždami į J. A. Valstybes iš Eucharistinio Kongreso Rio de Janeiro aplankė Aušros Vartų lietuvių parapiją sekanti asmenys: kun. Ant. Juška iš Chicagos, šv. Mykolo lietuvių parapijos; kun. Kazimieras Butkevičius, kuris paskutiniu laiku eina vikaro pareigas vienoje arių parapijoje, Detroito, J. A. V.,

kun. Jonas Skalandis iš Lawrence, Mass.; pranciškiečių seselės: sesuo Alojza ir Sesuo Regina. Kun. Antanas Juška yra didelis veikėjas, daug dirba ne tik spaudoje, bet taip pat ir organizacijose. Tiek kun. K. Butkevičius, tiek kun. A. Juška yra paskutinės kartos imigrantai, savo jaunystę praleidę Lietuvoje.

„TUŠČIOS PASTANGOS“ AVELLANEDOJE

Lietuvių Centras, Kultūrinė ir Savišalpinė Draugija Dr. J. Basanavičiaus vardu, š. m. liepos 30 d. Lietuvių Salėje, Brasil 835 pastatė didelį veikalą — Petro Vaičiūno trijų veiksmų komediją „Tuščios pastangos“. Vaidino jaunimo teatras: Dauba — A. Misiūnas, Daubienė — E. Ryselienė, Dr. Dauba, jų sūnus — A. Slančiauskas, Birutė Tautvilaitė — L. Švenčionytė, Giedrius — L. Stankevičius, Gintautienė — I. Andriuskytė, Vanda, jo duklė — H. Burbaitė, Barbora — B. Rukšėnaitė, Tamošius — A. Ruplėnas, Gintautas — V. Misiūnas, Nepažįstamas ponas — J. Rinkevičius, Pliakas ponas — L. Aglinskis ir Nutukęs ponas — A. Ruplėnas. Veikalą režisavo E. Ryselienė, sufleriuojant A. Antanaičiui.

Po programos buvo šeiminiskas pasilinksminimas.

Pažymėtina, kad Lietuvių Centras kasmet turi tradicinį vakarą Lietuvių Salėje, Avellanedoje ir visą laiką išsina į visuomenę su gan kultūringais ir gražiais pasirodymais. Tiek senoji, tiek naujoji valdyba rodo gyvą susidomėjimą lietuviškos kolonijos reikalais Argentinoje. Linkėtina, kad ši draugija, tiek daug užsimojusi, nesusilpnėtų, bet nuolat augtų ir įneštų į mūsų kolonijos gyvenimą naujos idealistinės dvasios, kuri pajudintų net ir tuos mūsų tautiečius, kuriems lietuviški dalykai svetimi ir tarnauja Lietuvos pavergėjams, skiepydami komunistines nuotaikas.

PAVYKUSIO NAUJO PIANO ATIDARYMO ATGARSIAI

Birelio 24 d. Lietuvių Salėje, Avellanedoje įvyko naujojo pianino atidarymo koncertas, surengtas parapijos „Madre de la Misericordia“ choro, kuris sutraukė daug klausytojų ne tik iš vietinių gyventojų, bet ypač iš lietuvių ir net amerikonių.

Po eksdeputato F. Bertran, lietuvių

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

Savo aukomis lietuvišką spaudą parėmė:
\$ 70 — K. L.
\$ 20 — Stasys Kacevičius
Už aukas nuoširdžiai dėkoja „Laiko“ adm.

AUKOS MUZIEJUI

Liet. Taut. Muziejui aukojo:
V. Babronienė — tautinė vėliava ir skulptūrą — geležinis vilkas.
J. Bendorinas — tris rėmus paveiksams.
J. Budrevičius — žurnalus: „Mūsų Dienos“ ir „Rytas“.
E. Čekanauskienė — didelius gintaro karolius ir tautinių rūbų karūną.
O. ir S. Deveikiai — iš Lietuvos atsivežta tautinė vėliava.
V. Galvelis — metalinį ženklą nuo kariškos kepurės ir du šovinius iš Lietuvos nepriklausomybės kovų.
A. Geigas — \$ 200.
P. Liulia — Gen. J. Bulotos įremtą paveikslą.
M. Lukienė — tautinių rūbų bliuzelę, priejuostę ir lietuvišką kryžių.
Rasteinienė — Prel. B. Česnos nuotrauką su „curriculum vitae“. Lietuvos gelbėtojo kortelę No. 1, du skolinamosios kasos ženklus, du tautos fondo lapus, dvi nuotraukas ir laikraštį „Lietuvis Brazilijoje“.
K. Runimas — vėliava! kotą.
Už visas aukas maloniai dėkoja K. Mikeliūnienė, LKT Muziejaus Vedėja.

didelio draugo, įžanginės kalbos apie muzikalinę veiklą lietuvių kolonijoje, sekė iškilmingas ir įspūdingas pjanino pašventinimas. Kun. A. Kleivai palaiminus gražiai gėlėmis papuoštą pjaniną, pjanino kūnui ROZĖ KATINAITĖ ir inž. ANATOLIUS DIČIUS atrišo tautines juostas ir simpatiskajai inžinieriaus dukrelei žibutei atnešus raktelį atrakinio pjaniną. Tuo laiku „Madre de la Misericordia“ choras sugiedojo iš „Tanhaeuser“ operos giesmę „Escucha Virgen“ ir pjaninistas A. Scardino kūmų pagerbimui užgrojo „Polonesa Militar“ maršą.

Antroje koncerto dalyje kitus solistus nustelbė pirmą kartą scenoje pasirodžiusi kolorotyvinis sopranas Liucija Paliulionytė su „Verdi“ Rigoletto“ operos arija „Caro nome che il mio cor“. Visi klausytojai žavėjosi ne tik sunkios klasišinės muzikos apvaldymu ir estetiiniu išpildymu, bet ypač jaunosios dainininkės švelniu ir augštu, tarsi

Naujojo pjanino šventinimo iškilmes Lietuvių Salėje liepos 24 d. Prie pjanino matyti Garbės Kūnai Rozė Katinaite ir Anatolius Dičius.

jautrios smuikos, balsu. Lietuvių publika, laukė ir lietuviškų dainelių, bet, gaila, nė vienos nesulaukė. Taip pat skambiai padainavo „Tų mergelių dainavimas“ ir „Pamyliu vakar“ aiškaus tarimo tenoras Algimantas Rastauskas.

Trečioje dalyje su tautiniais šokiais pasirodė Antaninos Mikeliūnienės gražiai išlavintos jaunosios šokėjos. Akordeonu pagrojo Richardas Runimas.

Ketvirtoje dalyje, šalia argentinų kvarteto, pirmą kartą į viešumą išėjo duetas Elena Runimienė ir Ona Deveikienė. Gyvos dainelės „Teka skaisti saulutė“ ir „Palankėj, palankėj“ labai tiko judrieji stūpriems ir švarems balsams, kurių lietuviška publika lauks ir dažniau.

Programai sklandžiai vykstant prisitartino visų nekantriai lauktoji paskutinė koncerto dalis. „Juk argentinų choras dainuos lietuviškai!“ Choras, padainavęs pora argentiniskų dainelių, ramiai pradėjo, tarsi būtų lietuviai. „Tykus vakars“, Nuaidėjus gausiems plojimams skambėjo gyvesnė „Vaikščiojau“. Pakilo dar didesnis entuziazmas; net ir tarp svetimtaučių, o užtraukus „Aš mergytė kaip rožytė“ ir jaunų ir senų kojos kilo lietuviškai polkai pašokti. Koncertas užsibaigė su „Celebre Barcarola iš operos

„EL TIEMPO“ Semanario Lituanos Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. As.; T.E. 20-9027

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Antanas Kleiva. Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožūra, nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 30.—, pism. \$ 17.—, vienas nr. \$ 1.50. Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

VIII METAI Nr. 145

3 DE AGOSTO

LINKSMA POPIETĖ

Rugpjūčio 14 d., (sekmadienį), 17,30 val., Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, Arg. Liet. Bendr., Avellanedos Apylinkė ruošia

LINKSMA POPIETĖ SU ŠOKIAIS.

Programoj: HURLINGHAM IR PALOMAR LIET. KOLONIJOS ARTISTAI: linksmieji broliai, baletas, šokiai... Po programos — šokiai. Visi kviečiami dalyvauti!

„Cuentos de Hoffman“ J. Offenbach.

Stebėtina, kad paprastos lietuviškos liaudies dainelės visiems labiau patiko negu kitos paimtos iš operų. Jei tad argentinai rodo geros valios ir pasišventimo mokydamiesi lietuviškų dainų ir su entuziazmu jas dainuoja, tai kodėl lietuviai turėtų baidytis savo gražių dainų?!

Visas koncertas buvo surengtas kun. Vito Šimansko, MIC iniciatyva ir pastangomis. Jis pats dirgavo minėtam chorui, paruošė solistus, todėl linkime jaunam muzikui niekuomet nepailsti ir dirbti gražų lietuvišką darbą.

Antanas Lubickas, marijonas, gavo kunigystės sakramentą liepos 3 d. Pirmąsias iškilmingas šv. Mišias atlikė liepos 4 d. 10 val. Patriarchalinėje Arkibazilikoje „Liberiana“. Naujasis kunigas yra tremtinys, gyvenęs T.T. Marijonų kolegijoje, Romoje.

Lietuvių Bendruomenės Avellanedos Apylinkė ruošiasi pastatyti „Karolio teta“.

„Birutės“ dr. ja ruošiasi dideliu vakarui, kuris įvyks rugpjūčio 20 d. 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda. Bus suvaidinta „Leitenantas Antanas“, režisuojant p. Derenčiui.

PAKRIKŠTYTI LIETUVIŲ BAŽNYČIOJE

Juozas Liudvikas Nicolach, Esteros Kemešytės ir Jono Nicolach sūnus, buvo pakrikštytas Marijos Krikščionių Pagalbos bažn. Berisse, gegužės 25 d. Krikšto sakramentą suteikė kun. Leopoldas J. Zubaukas. Krikšto tėvais buvo Anzelma O. Petraitis ir Alfonsas B. Bunhlauskas.

TEMPERLEY

Baisi nelaimė. Liepos 24 d. apie 16 val., Marytė Stapėnskaitė ėjo per Avenida Peron pas savo drauges. Tuo pat momentu bevažiudamas privatus autas ją pargriovė ir pabėgo, smarkiai sužalodamas galvą. Paskui važiuojo kitas autas, kuris nuolat gavo į veidą smūgius, bet pabėgė į Lomas de Zamora ligoninę. Tik po 24 val. sužeistoji atgavo sąmonę. Gydytojai tvirtina, kad jos jaunas organizmas atlaikys sužeidimus ir ji pasveiksianti. Visi temperliškiai lanko Marytę ligoninėje ir laukia jos grįžtant į namus, pas savo tėvelius.

PARDAVĖ KEPYKLĄ

Žinomas mūsų kolonijos biznierių p. Mykolas Morkūnas parduodavo savo naujai ir moderniškai pastatytą duonos kepyklą. P. M. Morkūnas mano dar plačiau išvystyti šią pramonę.

ROSARIO

Rosario lietuvių koloniją J. E. Vysk. V. Brizgys aplankys rugpjūčio 3 — 4 d. d. Sustos pas TT Marijonus, šv. Kazimiero lietuvių parapijoje.

„LEITENANTAS ANTANAS“ Avellanedoje

Š. m. rugpjūčio 20 d., šeštadienį, 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, BIRUTĖS DR-JA stato didelį veikalą

LEITENANTAS ANTANAS

5 veiksmų drama, parašyta St. Žemaičio. Vaidina Buenos Aires Lietuvių Kolonijos Teatro mėgėjų būrelio artistai.

Po vaidinimo „Birutės“ mergaičių choro dainos ir „Birutės“ Tautinio Ansamblio šokiai.

Po programos šokiai iki 3 val. ryto.

Visus kviečiame atsilankyti į šį meno ir šokių vakarą!

Rengėjai

VYČIŲ DRAUGIJA RUOŠIA

DIDELĮ MENO VAKARĄ

š. m. rugpjūčio 27 d., šeštadienį, 20,30 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda.

Programoj:

- 1. Atidarymo žodis
- 2. Dviejų veiksmų komedija „Gavau žmoną“
- 3. Vieno veiksmo komedija „Escandalo Aristocratico“
- 4. Šokiai, grojant orkestrui „Sao Paulo“.

Visus maloniai kviečiame dalyvauti!

RENGĖJAI